

NDOA NA UTUMISHI

Mithali 18:22 Apataye mke apata mema, naye apokea kibali kwa Bwana.

Zab 127:1 Bwana asipoijenga nyumba, Waijengao wafanya kazi bure

Mchungaji Dkt. Jerry Schmoyer
© 2013

WASIFU WA MWANDISHI.

Mchungaji Dr. JERRY SCHMOYER ni mhitimu wa Seminari ya Kitheolojia ya Dallas ambako alipata shahada yake ya Uzamili mwaka 1975 na Shahada ya Uzamivu mwaka 2006. Amekuwa mchungaji kwa takriban miaka 50 na amekuwa akiongoza makongamano ya wachungaji Kusini-mashariki mwa Asia tangu 2006. inaweza kufikiwa kwa jerry@ChristianTrainingOrganization.org

NDOA NA UTUMISHI

I. WAUME – UPENDO WA SADAKA

- UPENDO WA SADAKA NI NINI
- KWANINI TUONYESHE UPENDO WA SADAKA
- NAMNA YA KUONYESHA UPENDO WA SADAKA
- NAMNA YA KUWA NA UPENDO WA SADAKA KUTOKA KWA MKE WANGU

II. WANAWAKE - KUAMINIANA KWA KUTII

- UAMINIFU WA KUJITIISHA NI NINI?
- KWANINI UWE NA UAMINIFU WA KUTII
- NAMNA YA KUONYESHA UAMINIFU WA KUNYENYEKEA
- NAMNA YA KUWA NA UAMINIFU WA KUTII KUTOKA KWA MKE WANGU

III. NDOA NA HUDUMA

- WALIFANYA KAZI PAMOJA KAMA TIMU
- NDOA YAO IKAWA KWANZA
- HAWAKUPUZA WATOTO WAO KUTOKA KWA MKE WANGU

IV. WATOTO

- MAFUNZO YA KUMCHA MUNGU NI NINI
- KWANINI KUWA NA MAFUNZO YA KUMCHA MUNGU
- NAMNA YA KUWA NA MAFUNZO YA KUMCHA MUNGU KUTOKA KWA MKE WANGU

HITIMISHO KWA KITABU

Mwisho wa Maswali ya Kutafakari Kitabu

UTANGULIZI WA KITABU

MAISHA YA FAMILIA YA KIKRISTO NA BIBLIA

Kuelewa vizuri zaidi maisha ya familia ya Kikristo ya kimungu imekuwa jambo linalonivutia sana tangu nilipofunga ndoa. Sikuzote nimetamani kuwa mume na baba ambaye Mungu alitarajia niwe. Nimeolewa kwa miaka 34 na nina watoto 6 na wajukuu 12. Nimebarikiwa sana na mke mzuri na watoto wazuri. Nimejifunza mambo mengi kutoka kwao na ninawashukuru sana. Kama mchungaji na mshauri nimehusika katika ushauri mwingi wa ndoa na familia kwa muda wa miaka 45 ya huduma yangu. Nimefanya utafiti wa kina juu ya somo hilo, katika Biblia na kwa kusoma vitabu vingi vilivyochapishwa na waandishi wa Kikristo. Nina furaha na fursa ya kufanya ushauri wa ndoa na kuongoza mafungo na makongamano mengi ya ndoa. Ingawa sijidai kuwa mtaalamu, ninahisi ninaelewa kile ambacho Mungu alikuwa anafikiria Alipomuumba mwanamume na mwanamke na kuwaweka pamoja ili kuunda ndoa na familia.

Nimejaribu kuwasilisha kanuni hizo za msingi katika kitabu hiki. Hiki si kitabu kuhusu ndoa kulingana na utamaduni na mavazi ya Marekani. Wala si kitabu chenye msingi wa jinsi ndoa na familia zinavyofanya kazi nchini India. Hata sio kitabu juu ya ndoa kama inavyotumika katika kanisa la kwanza. Ni kuchukua tu kanuni za milele za Biblia na kufundisha kile zinachomaanisha ili ziweze kutumika kwa utamaduni wowote wakati wowote. Hizi ni kweli za msingi za Mungu. Alituumba ili ajue ni nini bora kwetu. Chukua kweli hizi na uzitumie katika maisha yako na utamaduni anapokuongoza. Ingawa nimeandika kitabu hiki hasa kwa wachungaji Wakristo na wake zao nchini India, kinawahusu pia Wakristo wote wa Kihindi. Kwa kuwa inategemea kanuni za msingi za Mungu inaweza pia kutumika kwa wachungaji na Wakristo katika nchi yoyote wakati wowote. Mungu atumie kitabu hiki kuzitia nguvu familia za India na duniani kote, na atukuzwe katika yote tunavyofanya. Ufalme wako na uje, mapenzi yako yatimizwe, hapa duniani kama huko mbinguni” (Mathayo 6:10).

Mchungaji Dkt. Jerry Schmoyer

I. MUME – UPENDO WA SADAKA

Wazo Muhimu: Mungu anataka waume waonyeshe upendo usio na masharti, wa kujitolea kwa wake zao kama vile Yesu anavyowaonyesha mambo haya.

Ndoa ni zawadi nzuri sana kutoka kwa Mungu. Aliiumba na kuisimamisha kabla ya dhambi kuingia duniani. Ikiwa wanadamu hawangepanya dhambi, basi ndoa ingali kamilifu. Lakini sisi ni watu walioanguka, wenye dhambi, wenye ubinafsi na kwa hiyo kuishi kila siku na mtu mwingine inaweza kuwa vigumu. Kuolewa tu kwa muda mrefu hakufanyi matatizo ya ndoa kuondoka. Mara nyingi huwafanya kuwa mbaya zaidi. Kitabu hiki ni cha kutusaidia kuelewa jinsi ya kuifanya ndoa yetu kuwa yote ambayo Mungu anataka ziwe licha ya dhambi na kushindwa kwetu. Mungu alituumba na aliumba ndoa, hivyo anajua jinsi tunavyoweza kuwa

na ndoa zenye kuleta amani na furaha. Soma kitabu hiki kwa akili na moyo wazi, ukimruhusu Mungu aseme nawe kupitia yale unayosoma. Kwa kuwa mwanadamu ndiye kiongozi, tutazungumza juu ya kile ambacho Mungu anatarajia kutoka kwa wanadamu kwanza.

YUSUFU NA MARIA Yusufu alipaswa kuolewa na Mariamu (Mathayo 1:18-25; Luka 2:1-20). Hati za kisheria zilikuwa zimetiwa saini, na alikuwa amempa mahari yake. Kilichobaki ni sherehe ya mwisho ili waanze kuishi pamoja. Wakati huo Yusufu aligundua kuwa Mariamu alikuwa mjamzito. Hakujua ni mtoto wa Mungu. Alifikiri kwamba hakuwa mwaminifu na hilo lilimumiza sana. Wanaume wengi wangetaka kumuumiza mtu aliyewasababishia maumivu makali, lakini si Yosefu.

Sheria ya Mungu ilisema hangeweza kuendelea na ndoa. Sheria ilisema lazima ivunjwe. Ilikuwa ni kwa Yusufu jinsi alivyofanya hivyo. Alikuwa na chaguzi tatu. Angeweza kumfanya apigwe mawe hadi afe kwa uzinzi (Mambo ya Walawi 20:10). Au angeweza kumfanya aletwe mbele ya watu wote, akidhihakiwa hadharani na kuaibishwa kwa ajili ya dhambi yake, muungano uvunjwe kisheria na kupata mahari yake. Watu wangempongeza Yusufu kwa kumfanya mfano ili wengine wasitende dhambi kwa njia hii.

Huu ungekuwa ukatili na uchungu kwa Mariamu. Chaguo lake la tatu lilikuwa kumaliza uhusiano kimya kimya. Hangerudishiwa mahari yake na watu wangemdhihaki na kumkosoa, wakimlaumu kwa kila jambo. Sifa yake ingeharibiwa badala ya yeye. Je, unajua Yosefu alichagua chaguo gani kabla Mungu hajamwambia kwamba angeweza kumwoa hata hivyo?

Yusufu alichagua chaguo la tatu (Mathayo 1:19). Unafikiri Mariamu alihisiye alipogundua kwamba Yosefu angemlinda dhidi ya aibu ya umma na badala yake kuchukua lawama mwenyewe, ingawa ilionekana kuwa hakuwa mwaminifu kwake? Si ajabu kwamba Mungu alichagua mtu kama Yosefu kumlea Mwanawe! Yusufu alimtanguliza Mariamu na mahitaji yake kabla ya mahitaji yake (Luka 2:1-20). Si ajabu alitaka kwenda naye Bethlehemi, ingawa alikuwa mjamzito. Si ajabu kwamba alitii upesi wakati Mungu, kupitia kwa Yusufu, alipowaambia waondoke kwenda Misri na kisha warudi baadaye Nazareti ambako mazungumzo yote kuwahusu yalikuwa muhimu sana (Mathayo 2:13-23). Nafikiri Yosefu ni mmoja wa wanaume bora zaidi katika Biblia, kielelezo bora kwa waume wote leo.

ABRAHAM NA SARA Sio waume wote walio kama Yosefu, ingawa. Ibrahimu alikuwa kinyume chake. Tunapokutana na Abrahamu na Sara kwa mara ya kwanza (Mwanzo 11:27-30), wanaonekana kuwa na ndoa nzuri. Hana tatizo lolote kuacha nyumba yake na familia yake kwenda nchi asiyoiuia wakati Ibrahimu anaposema afunge na kuondoka (Mwanzo 12:1-5). Walakini hivi karibuni shida huibuka. Walipofika kwenye Nchi ya Ahadi, kulikuwa na njaa.

Badala ya kukaa na kumtumaini Mungu, Abrahamu alichukua mambo mikononi mwake na kuhamia Misri. Kwa sababu Sara alikuwa bado mrembo licha ya kuwa na umri wa karibu miaka 60, Abrahamu aliogopa kwamba Farao angemuua ili amchukue Sara katika nyumba yake ya wanawake. Alimfanya aseme uongo kuhusu uhusiano wao ili kumlinda kwa kumfanya aseme kuwa yeye ni dada yake tu (Mwanzo 12:10-20). Alichukuliwa, lakini Ibrahimu alikuwa salama. Unafikiri hii inamfanya Sarah ahisije?

Alijidhabihu ili kumlinda Abrahamu wakati ilipaswa kuwa yeye kutoa dhabihu ili kumlinda. Mwanamke anahitaji kulindwa na kujisikia salama katika upendo wa mume wake. Sarah hakuwa na hilo. Ibrahimu alimwonyesha kuwa alikuwa akijitanguliza na kujijali mwenyewe, si yeye. Kwa bahati mbaya hili halikuwa tukio la mara moja tu na Ibrahimu. Jambo lile lile lilifanyika miaka ishirini baadaye (Mwanzo 20:1-18). Ibrahimu kamwe hakumlinda Sara, yeye mwenyewe tu.

Sara alichukua udhibiti wa maisha yake ili kujilinda kwa sababu Abrahamu hangefanya hivyo. Kwa sababu hakuweza kumwamini, alikuwa akisikiliza karibu na mlango wa hema wakati wajumbe walikuja kutoka kwa Mungu (Mwanzo 18:10). Alimwambia Ibrahimu kuwa na mrithi kupitia Hajiri (Mwanzo 16:1-3), kisha alipomwonea wivu na kuumizwa na Hajiri, alimwambia Ibrahimu amfukuze (Mwanzo 16:4-6). Alicheka hata utabiri wa Mungu wa mwana ajaye (Mwanzo 18:9-15). Isaka alipozaliwa, alimtumia kukidhi mahitaji ambayo mumewe hakuwa akikutana nayo: kuhisi kuhitajika na muhimu (Mwanzo 21:1-7). Hili lilimfundisha Isaka kuwa mtiifu kwa mwanamke mwenye nguvu, mfano aliouendeleza na kuupitisha kwa Yakobo. Sara hata alimfanya Ibrahimu kumfukuza Ishmaeli (Mwanzo 21:8-13). Mungu alipoanza kumfanyia Ibrahimu kazi juu ya haya yote na kumwambia amchukue Isaka na kumtoa dhabihu, inaonekana hakika hakumwambia Sara (Mwanzo 22:1-3). Ona jinsi uhusiano huu ulivyokuwa umezorota, kuanzia kwa Ibrahimu kujitanguliza.

Wanaume, ninyi ni kama nani zaidi, Ibrahimu au Yusufu? Mke wako angesema wewe ni nani zaidi? Je! angesema unalinda gharama yoyote, kama Yusufu alivyomfanyia Mariamu, au kwamba unajiweka wa kwanza, kama Ibrahimu alivyofanya kwa Sara? Labda tuulize kwanza mke wako ni nani zaidi. Ikiwa yeye ni kama Sara, unahitaji kufanya nini ili ajisikie salama na akuamini? Ikiwa yeye ni zaidi kama Mary - nzuri! Subiri dakika moja kabla ya kupokea salio lote. Je, anafanana na Maria kwa sababu ya upendo wako wa dhabihu na ulinzi, au kwa sababu anamtumaini Mungu licha ya jinsi unavyomtendea? Ulijifunza kielelezo gani kutoka kwa wazazi wako ulipokua? Je, baba yako alikuwa kama Abrahamu au Yusufu? Je, mama yako alikuwa kama Sarah au Mariamu zaidi? Unawafundisha nini watoto wako? Ibrahimu aliwafundisha Isaka na Yakobo kujitanguliza. Je, hivyo ndivyo wana wako wanajifunza kutokana na mfano wako? Unaweza

kufanya nini ili mke wako ahisi kuwa salama zaidi katika upendo wako? Ni kwa njia gani unaweza kuonyesha upendo wako kwake zaidi? Unaweza kufanya nini ili kumlinda vyema dhidi ya kazi ngumu sana, na shutuma anazopokea kutoka nje au ndani ya nyumba, kutoka kwa watoto wasio na heshima, na kutoka kwa wale ambao wangemdhulumu? Sote tungependa kuwa na wake kama Mary. Tunaweza, pia. Hatua ya kwanza ni sisi kuwa zaidi kama Yosefu!

A. UPENDO WA SADAKA NI NINI

Mungu anataka waume wote wawe kama Yosefu. Wanaamriwa kuwapenda wake zao kidhabihu, kama Yesu anavyowapenda. "Enyi waume, wapendeni wake zenu, kama Kristo naye alivyolipenda Kanisa, akajitoa kwa ajili yake" (Waefeso 5:25). "Lakini kila mmoja wenu na ampende mkewe kama nafsi yake mwenyewe; na mke na amheshimu mumewe" (Waefeso 5:33). Ni amri na wanadamu wanamuasi Mungu wasipofanya hivi.

UPENDO USIO NA MASHARTI UNAFAFANU liwa Kuna maneno mawili ya upendo katika Agano Jipya. Moja, phileo kwa Kigiriki, inazungumza juu ya kumpenda mtu kwa kile anachofanya au kutofanya. Ni upendo wa masharti. Tunawapenda kwa sababu ya yale wanayofanya. Wanandoa wengi wana upendo wa aina hii kwa kila mmoja wao. Wanapoumizwa au kuhisi wamepuuzwa hawapendi tena mwenzi wao. Huu SI aina ya upendo ambao Mungu anao kwetu. Ndoa haitakua kwenye aina hii ya upendo. Watu wana asili ya dhambi, watashindwa na kuumizana. Ni lazima waume wawapende wake zao licha ya mambo hayo, kama vile Mungu anavyowapenda licha ya yale wanayofanya. Neno lingine la upendo, agape katika Kiyunani, linarejelea upendo usio na masharti, upendo bila kujali mtu anafanya nini, upendo licha ya dhambi na kushindwa kwao. Ni neno linalotumika kwa upendo wa Mungu kwa kila mtu (1 Yohana 4:8, 16).

UPENDO USIO NA MASHARTI UNAONYESHA Katika Agano la Kale Mungu alimwambia nabii aliyeitwa Hosea amwoe mwanamke aliyeitwa Gomeri. Licha ya upendo wake mwaminifu kwake, hakuwa mwaminifu kwake (Hosea 1-2). Alizaa na wanaume wengine, na mwishowe akamwacha akaishi na wanaume wengine. Baada ya muda akawa mtumwa. Hosea alipogundua hilo, alienda na kumnunua ili aweze kumrudisha nyumbani na kumrudisha kama mke wake. Mungu alimfanya Hosea afanye hivi ili kuonyesha upendo Wake mwenyewe usio na masharti kwa watu Wake ambao wametenda dhambi na kumwacha, lakini Mungu anawapenda na kuwarejesha watu wake ingawa hawastahili. Huu ni upendo usio na masharti! Hivi ndivyo anavyowapenda watu wake. Huu ndio mfano anaowapa waume na wake kwa kupendana.

Kumpenda mkeo bila masharti ina maana haumlinganishi na wake wengine wala mama yako. Usingependa akufananishe na wanaume wengine! Usilinganishe

mwonekano wake na ule wa wanawake wengine, wala kupika au kutunza nyumba. Unapaswa kumpenda jinsi alivyo, bila masharti, jinsi Yesu anavyokupenda wewe. Yeye hakulinganishi na Wakristo wengine na kuamua kama anakupenda zaidi au chini kuliko wao! Kumpenda bila masharti inamaanisha hutarajii afikiri na kutenda kama wewe. Wanawake ni tofauti sana na wanaume (“mwenzi dhaifu” katika 1 Petro 3:7). Mahitaji yao, hasa kihisia, ni tofauti sana. Wake wanahitaji kujua kwamba waume zao wanafuata mwongozo wa Mungu katika jinsi wanavyoongoza familia yao. Wanahitaji uhakikisho kuwa wanapendwa na muhimu. Wanahitaji kujua mume wao atawalinda na kuwatunza. Wanahitaji kujua kuwa unataka kuwafahamu vyema na watasikiliza wanapozungumza. Mahitaji yake ni tofauti sana na mahitaji yako. Mjue jinsi alivyo.

UPENDO USIO NA MASHARTI UNAELEZEWA Mungu Mwenyewe anafafanua aina hii ya upendo katika 1 Wakorintho 13:4-7: “Upendo huvumilia, upendo hufadhili. Haina wivu, haijisifu, haina kiburi. Haina adabu, haijitaftii, haikasiriki kirahisi, haiweki kumbukumbu ya makosa. Upendo haufurahii ubaya bali hufurahi pamoja na ukweli. Daima hulinda, huamini kila wakati, hutumaini kila wakati, huvumilia kila wakati. Hii inatuambia kuhusu upendo usio na masharti. Kwanza, upendo ni mvumilivu kwa wengine, hauhitaji kuwa wakamilifu lakini ni mvumilivu kama vile Mungu yuko pamoja nawe. Ni wema na hufanya mambo mema kuwasaidia wengine, ikiwa wanastahili au la, kama Yesu alivyofundisha katika mfano wa Msamaria Mwema (Luka 10:30-37). Mapenzi yasiyo na masharti hayana wivu wala wivu bali yanatosheka na yale ambayo Mungu ametoa katika ndoa na maisha. Haijivunii kwa sababu haina ubinafsi. Watu walio kwenye ndoa hawajisifu kuhusu jinsi walivyo mume au mke mwema kwa sababu hawana kiburi. Hawadai kuwa kitovu cha umakini. Kama Yesu, wao ni wanyenyekevu (Wafilipi 2:3-4).

Zaidi ya hayo, upendo wa aina hii si wa kifidhuli, badala yake una adabu nzuri, unafikiri, na unaishi kwa Kanuni Bora ya kuwatendea wengine jinsi tunavyotaka wengine watutendee (Luka 6:31). Upendo usio na masharti kama vile Mungu anao kwetu si wa kujitafutia. Si ubinafsi au ubinafsi. Badala yake, kama mtumishi, upendo hufikiri yale ambayo inaweza kuwafanyia wengine, si yale ambayo wengine wanaweza kuwafanyia. Hilo ni kweli hasa katika ndoa ambapo wenzi wote wawili wanapaswa kumtanguliza mtu mwingine kabla yake mwenyewe. Agape ya Mungu haikasiriki kwa urahisi na haiumizi wengine kupata njia yake. Mara nyingi watu huona wazazi wao wakitumia hasira ili kupata kile wanachotaka na wanafikiri wanaweza kuanza kufanya hivyo wao wenyewe, lakini hivyo sivyo upendo wa Mungu hututendea, na sivyo tunapaswa kutendeanza. Wakati kitu hakiendi tunavyotaka, ni lazima tumsamehe mtu huyo na tusiweke kumbukumbu za makosa. Upendo kama upendo wa Mungu

husamehe bila kuulizwa. Yeye hakumbuki dhambi zetu (Yeremia 31:34; Waebrania 8:12; 10:17) wala Yeye hazileti katika siku zijazo. Ikiwa tunataka kuwa kama Yesu, hatuwezi kutaja au hata kukumbuka dhambi za mwenzi wako. Upendo wa kweli haufurahii uovu bali hufurahia ukweli (mstari 6). Hatupaswi kufurahi wakati jambo baya linapotokea kwa mtu ambaye ametudhuru. Hatupaswi kufurahishwa na mwenzi wetu wa ndoa anapokosea au anapokosa jambo analofanya. Mungu hayuko hivyo nasi. Badala yake upendo kama upendo wa Mungu daima humlinda mwingine kama Yusufu alivyomlinda Mariamu na kama Boazi alivyomlinda Ruthu alipokuwa akifanya kazi katika shamba lake (Ruthu 2:5-17). Ona inasema DAIMA hulinda, sio tu wakati mwingine, sio tu wakati ni rahisi au tunataka, lakini bila masharti hata iweje.

Jambo lingine ambalo upendo huu hufanya ni uaminifu kila wakati. Daima huamini bora zaidi kuhusu mwingine na daima hupongeza na kutia moyo. Inatumai kila wakati, inaonekana kwa bora sio mbaya na iko tayari kutoa nafasi nyingine. Daima huvumilia na kamwe hukata tamaa au kuacha, bila kujali ugumu au matatizo yanayokabiliwa. Mwenzi wako anapopitia wakati mgumu, endelea kuwa mwaminifu, uwe karibu naye zaidi kuliko hapo awali. Hiyo ni kwa sababu upendo haushindwi kamwe. Haikatishi tamaa au kumkatisha tamaa umpendaye. Badala yake, inaendelea kuweka nyingine kwanza na kuimarika zaidi. Inamaanisha kumpenda mwenzi wako jinsi alivyo, dhambi na yote. Kwa upendo, ndoa yoyote inaweza kukua kwa sababu upendo ni muhimu zaidi kuliko ujuzi, mafunzo, shule, talanta au uwezo wowote tulionao. Upendo ni mkuu kuliko kitu chochote (mstari 13).

UPENDE MKE WAKO KAMA YESU ANAVYOKUPENDA Mungu anatuamuru hivi: “Enyi waume, wapendeni wake zenu, kama Kristo naye alivyolipenda Kanisa, akajitoa kwa ajili yake” (Waefeso 5:25). Yesu hakulipenda kanisa tu, bali “alijitoa nafsi yake kwa ajili yake” (Waefeso 5:25). Alitoa kila kitu kwa ajili ya bibi-arusi Wake, kanisa. Wakati mwingine waume hupata ubinafsi na ubinafsi. Wanajifikiria wao wenyewe kwanza na wanahisi wake zao wanapaswa kuwafanyia zaidi. Wanalalamika wakati haionekani kuwa anakidhi mahitaji yao. Wanaume wengine husema watawapenda wake zao na kuwa mume bora atakapokuwa mke bora. Hivi sivyo Yesu alivyo kwetu na haipaswi kuwa jinsi waume walivyo kwa wake zao. Yesu alitoa kila kitu kwa ajili yetu kwa sababu alitupenda. Hata alitoa uhai wake kwa ajili yetu. Upendo wa mume kwa mke wake utaonyeshwa kwa jinsi anavyojidhabihu kwa ajili yake. Yesu aliacha kila kitu kwa ajili yetu, na huo ndio mfano ambao wanaume wanapaswa kufuata katika kuwapenda wake zao.

Wakati mwingine waume hufikiri kwamba wanajitolea kwa ajili ya wake zao, lakini ikilinganishwa na kile ambacho wake zetu wanahitaji na kile Yesu alichotufanyia kwa kweli si kikubwa kabisa. Kuwa na upendo kama vile Mungu anatupenda kunamaanisha kumwonyesha mke wako upendo kama

anavyokuonyesha. Yesu “alijitoa kwa ajili yetu” (Waefeso 5:25). Aliacha kila kitu mbinguni kuja duniani, aliteseka hapa, kisha akaenda msalabani ambako aliteseka kile ambacho tungeteseka milele kuzimu. HIYO ndiyo dhabihu ya kweli. Alifanya hivyo kwa ajili yetu, si kwa ajili yake mwenyewe au kile ambacho angepata kutoka kwake. Alifanya hivyo kwa ajili yetu kabla hatujafanya chochote kumpenda. Wanaume pia, lazima waonyeshe aina hiyo hiyo ya upendo na sio kungoja hadi wafikirie kuwa wake zao wanastahili.

Yesu hakujisikia kwenda msalabani, alijisikia kinyume (Marko 14:36; Luka 22:42). Waume hawawezi kusubiri hadi wajisikie kuonyesha upendo usio na masharti, wa dhabihu kwa wake zao. Lazima kila wakati wafanye bila kujali nini. Je, mke wako anaona upendo wa Yesu kwake kwa jinsi unavyompenda? Je, anaweza kusema anaelewa vizuri zaidi jinsi Yesu anavyompenda kwa sababu ya jinsi unavyompenda? Hivyo ndivyo Mungu anatarajia kutoka kwa waume. Kuwa mume kama huyo ni muhimu zaidi kwa Mungu kuliko kuwa mchungaji. Kwa hakika, ikiwa hatuwezi au hatutafanya hivyo, hatupaswi kuwa wachungaji (1 Timotheo 3:2, 4-5; Tito 1:6; 2:6; Waefeso 5:22-33; 1 Petro 3:1-7; Mwanzo 2:23-24).

UPENDO MNYENYEKEVU Sadaka huhitaji unyenyekevu. Yesu alijinyenyekeza na kujitoa mhanga kwa ajili yetu. Yeye ni mfano wetu. “Mtazamo wenu uwe kama ule wa Kristo Yesu; ambaye yeye mwanzo alikuwa yuna asili ya Mungu, hakuona kule kuwa sawa na Mungu ni kitu cha kushikamana nacho, bali alijifanya kuwa si kitu, akatwaa namna ya mtumwa, akawa ana mfano wa wanadamu. . Naye alipoonekana ana sura kama mwanadamu, alijinyenyekeza akawa mtii hata mauti, naam, mauti ya msalaba. (Wafilipi 2:5-8). Fikiria yote Yesu alijitoa kwa ajili yako. Je, hiyo inalinganaje na ulichoacha kwa ajili ya mke wako? Mkeo amekata tamaa kiasi gani maishani kwa sababu amekuo? Mara nyingi tunatazamia wake zetu watoe mengi kwa ajili yetu kuliko tunavyowafanyia wao, hata hivyo Mungu anatutazamia tufanane naye na kuacha kila kitu. Yesu alitupenda kiasi cha kufa kwa ajili yetu. Je, unampenda mkeo kiasi cha kufa kwa ajili yake? Je, unampenda kiasi cha kujifia mwenyewe kidogo kila siku unapojitolea kila siku kwa ajili yake? Yesu alipotoa kila kitu kwa ajili yetu hata hatukujua. Bado hatujui ni kiasi gani kilimgharimu. Wewe mke hutajua ni kiasi gani unajitolea kwa ajili yake, lakini hiyo ni sawa kwa sababu Yesu anajua na hilo ndilo jambo la maana. Wanaume wengine hufikiri ni aibu kuwatumikia mke wao lakini ni heshima kuwa na mke wao kuwahudumia. Mungu anasema kinyume kabisa. Ni heshima kumtumikia mke wetu kama Yesu anavyotutumikia kwa sababu tunakuwa kama Yeye zaidi. Ni aibu kuwa wake zetu wanatuhudumia kwa maana Yesu hatutendei hivyo. Mungu humpa heshima mwanamume anayeonyesha upendo usio na masharti, wa kujidhabihu kwa mke wake,

anayeongoza familia yake kumtumikia Mungu na anayemtendea mke wake kama Yesu anavyomtendea.

Kulikuwa na mtu maarufu, aliyefanikiwa sana katika huduma huko Amerika miaka kadhaa iliyopita ambaye mke wake alipata ugonjwa wa Alzheimer na hakuweza kujitunza. Hakujua ni nani tena, hata mume wake. Hata hivyo alijiuzulu wadhifa wake muhimu wa huduma ili kubaki nyumbani na kumtunza: kumfua, kumvisha na kumlisha. Aliacha kila kitu kwa ajili yake ingawa hakujua yeye ni nani. Alipoulizwa kwa nini alifanya hivyo, alisema ni pendeleo na heshima kufanya hivyo kwa ajili yake. Alikuwa akifuata mfano wa Yesu. Alijua kuwa mume mzuri ni muhimu zaidi kuliko kuwa mchungaji mzuri.

MPENDE MKE WAKO KAMA UNAVYOJIPENDA MWENYEWE Paulo kisha anaendelea kusema, “Kila mmoja wenu ampende mke wake kama anavyojipenda mwenyewe” (Waefeso 5:33). Tunajipenda bila masharti. Ikiwa tunafanya kosa au kufanya kitu kibaya tunajisikia vibaya, lakini tunashinda na kuendelea. Bado tunajikubali, haijalishi tunafanya nini. Hivyo ndivyo tunapaswa kuwapenda wake zetu, kama tunavyojipenda wenyewe (Waefeso 5:33). Haimaanishi kujifanya hatujui yetu

makosa ya wake na udhaifu, kwa maana tunayafahamu sana. Inamaanisha kumpenda bila kujali wao ni nini. Mungu hatuamuru tuwapende wake zetu kila wakati, kwa wakati fulani hatupendi wanachofanya. Lakini Mungu anasema tuwapende siku zote. Yeye hapendi kila wakati tunachofanya lakini Yeye anatupenda kila wakati. Mtendee jinsi unavyojitendea mwenyewe na vile unavyotaka wengine wakutendee (Luka 6:31).

Mwanamke ni mjibu. Ikiwa anatendewa kwa upendo na fadhili, atajibu kwa njia hiyo. Ikiwa ameumizwa na kupuuzwa, itaonyeshwa kwa jinsi anavyofanya. Ndiyo maana Mungu anawawajibisha wanaume, kama waume, kwa wake zao. Mwanamume akimtendea mke wake kwa upendo na heshima, naye ataitikia vivyo hivyo. Yesu anapoanzisha kwa kutupenda sisi kwanza na kutufikia ili tuweze kuitikia upendo wake, sisi kama waume tunapaswa kuanzisha kwa kufikia kuwafanya wake zetu wajisikie kupendwa na salama katika upendo wetu usio na masharti, wa kujitolea. Mungu anatazamia waume wawatendee wake kama vile Yeye anavyowatendea. Kisha wake wataitikia kama Wakristo wanavyomjibu. Kumbuka, "Yeye apataye mke apata mema, naye hupokea kibali kwa Bwana" (Mithali 18:22). “Mwanamke amchaye Bwana ndiye atakayesifiwa” (Mithali 31:29-31) “Ana thamani kuliko marijani” (Mithali 31:10). Usifikirie jinsi anapaswa kubadilika kwako; fikiria jinsi unavyoweza kubadilika kwa ajili yake.

B. KWANINI TUONYESHE UPENDO WA SADAKA

Mungu anataka waume waonyeshe upendo wa dhabihu kwa wake zao kwa sababu nyingi.

KWA AJILI YA MUME Mchungaji ana wajibu wa kuwalinda, kuwaongoza, kuwaongoza na kuwalisha kondoo wake. Kondoo wako ni watu wa kanisa lako. Lakini unajua kondoo wako muhimu zaidi ni nani? Je, unamfahamu mtu katika kanisa lako anayekuja kwanza, kabla ya kila mtu mwingine? Sio mtu ambaye hutoa pesa nyingi au kulalamika zaidi. Ni mkeo! Yeye ndiye kondoo wako nambari moja (1 Timotheo 3:2, 4-5; Tito 1:6; 2:6; Waefeso 5:22-33; 1 Petro 3:1-7; Mwanzo 2:23-24). Ikiwa mtu hawezi kuwa mume mzuri, haipaswi kuwa mchungaji.

Katika orodha yake ya sifa za viongozi wa kanisa, Paulo anaeleza kwa undani anaposema mchungaji lazima asimamie familia yake vizuri au hataweza kutunza kanisa (1 Timotheo 3:4-5). Inaweza kuwa vigumu kuongoza familia yako kuliko kanisa. Mungu hutumia mahusiano ya nyumbani kwako, hasa na mke wako, kuwafundisha na kuwazoeza waume kuwa zaidi kama Yesu. Wanaume hujifunza upendo, uvumilivu na kujitolea katika ndoa.

Sababu ambayo Mungu anasema familia ni muhimu zaidi kuliko huduma ya kanisa ni kwa sababu lengo lake kuu katika maisha yetu ni kutufanya tukue zaidi kama Yesu. Hilo ni muhimu zaidi kuliko chochote ambacho mchungaji anaweza kumfanyia Mungu katika huduma. Hata kuwa na kanisa bora zaidi ulimwenguni haitakuwa kitu ikiwa hatutakuwa Kristo zaidi katika yote tunayosema na kufanya. Mchungaji anapolazimika kujitoa mhanga ili kuonyesha upendo usio na masharti, inapobidi kumsamehe mke wake kwa kumuumiza, inapobidi kutanguliza mahitaji yake anakuwa anajifunza kufanana na Yesu. Mambo haya lazima tujifunze katika ndoa zetu ili tuweze kuyatumia katika huduma yetu. Ni katika uhusiano wetu na mke wetu tunajifunza haya na kwa hiyo tunakuwa zaidi kama Yesu.

Jinsi unavyoitendea familia yako ndivyo utakavyolitendea kanisa. Ikiwa wewe ni boshi au unatawala nyumbani, utakuwa hivyo kanisani. Ikiwa unakubali wengine kwa sababu ya hofu, badala ya kufanya kile ambacho unajua ni sawa, utafanya hivyo kanisani. Ukikasirika wakati mambo hayaendi vile unavyotaka, utajibu hivyo pia kanisani. Mungu pia anasema kwamba mke ni sehemu ya mwanamume kiasi kwamba anapomtendea mke wake kwa upendo anajitendea kwa upendo pia (Waefeso 5:28). Kadiri anavyokuwa Mkristo mwenye nguvu, mkomavu zaidi, ndivyo itakavyokuwa bora zaidi kwa mume, hivyo kumsaidia kukua kunamnufaisha mume sana.

Pia, kumpenda mke wako kama Yesu anavyokupenda hukusaidia kukua na kuwa zaidi kama Kristo (Waefeso 5:26-27). Mume hukua zaidi kama Yesu anapomtendea mke wake jinsi Mungu anavyotaka. Petro anasema ikiwa mume hamtendei mke wake inavyopaswa, maombi yake yatazuiwa (1 Petro 3:7). Ikiwa mambo si sawa kwako na mke wako, hawatakuwa sawa na wewe na Mungu, pia. Wanaume wengi hawakui tena kiroho kwa sababu hawajitahidi kuwapenda wake zao kama Yesu anavyowapenda. Katika miaka ambayo Abrahamu alikuwa

akijiweka mbele ya Sara, hakuwa akipata baraka au ahadi za Mungu, hakuwa akimjengea Mungu madhabahu kama alivyokuwa na hakuwa akikua kiroho. Ikiwa mke wako hakui kiroho, huwezi kusema anakuzuia, kwa maana wewe ni wajibu wa kumsaidia kusonga mbele. Ikiwa hakui, lazima ujiangalie mwenyewe na jinsi unavyomtendea. Mtendee kama Yesu angemsaidia kuanza kukua tena.

Mungu amenibariki kwa mke mzuri la sivyo nisingekuwa hapa nilipo leo. Kadiri ninavyoolewa naye ndivyo ninavyozidi kuthamini jinsi alivyo na ndivyo ninavyomshukuru Mungu kwa zawadi hiyo ya pekee. Kazi yake ya nyuma ya pazia na uaminifu katika maisha yangu na huduma ni muhimu sana. Yeye ndiye msaidizi wangu mkuu wa maombi. Kupitia kwake, nimejifunza kuhusu upendo usio na masharti wa Mungu kwangu; kwa sababu nimeiona ikidhihirishwa katika upendo wake kwangu. Ninaelewa kwamba Mungu anaweza na atasamehe, kwa kuwa ameonyesha hivyo mara kwa mara. Ninaweza kuamini uaminifu Wake vizuri zaidi kwa sababu ninauona ukiishi maishani mwake. Wakati fulani tunafikiri tunaweza kutimiza zaidi maishani kama si mahitaji ya wenzi wetu wa ndoa na familia. Tunaweza kuchukua wakati wanaochukua. Hiyo si kweli. Wake zetu ndio huduma yetu muhimu zaidi. Kujifunza kukidhi mahitaji yake kwanza hakuondoi huduma yangu, katika kuiboresha kwa kunikomaza. Chochote ninachoweka ndani yake, ninarudi mara nyingi. Kujifunza kumweka mtu mbele yangu haikuwa rahisi lakini imekuwa muhimu katika ndoa na huduma. Masomo makuu ambayo nimejifunza maishani na ukuaji mkubwa zaidi wa kiroho na kihemko ambao nimepata maishani umekuja kupitia ndoa yangu. Mambo hayajawa rahisi au kamilifu kila wakati, na bado sivyo. Mungu hutumia kutokamilika kwetu kunifundisha kuhusu unyenyekevu, huduma, kuomba msamaha, kusamehe na kukubali msamaha. Mambo haya hayawezi kujifunza kutoka kwa kitabu, tu kutoka kwa maisha. Wakati wowote utachukua watu wawili ambao ni kinyume na kuwaweka pamoja kutakuwa na mapambano. Wanaume na wanawake ni kinyume. Haiba zetu mara nyingi ni kinyume pia. Ongeza asili ya dhambi inayofanya kazi kikamilifu katika kila mmoja wetu, na una kanuni ya uhakika ya migogoro. Masomo makuu ya maisha, upendo na ukuaji ambayo nimejifunza yamekuja kupitia ndoa yangu na familia, sio huduma yangu. Ni rahisi kwangu kuwa mchungaji mzuri kuliko mume na baba mzuri. Watu wengine ni rahisi kuwavutia, hawahitaji mengi kutoka kwangu, na ninaweza kuwaweka katika umbali salama. Hakuna lolote kati ya hayo ambalo si kweli kwa mke wangu na watoto wangu.

Ninashangazwa na jinsi mimi na mke wangu tunavyozidi kukua katika upendo kila siku, jinsi tunavyofurahiana, na jinsi tunavyounganishwa pamoja. Tunashiriki wengi kupata kumbukumbu. Maumivu yetu makubwa ni machungu tunayosababisha sisi kwa sisi; lakini ndivyo furaha zetu kuu. Na furaha inazidi uchungu. Kadiri ninavyoendelea kukua na jinsi ninavyosonga mbele katika

maisha na huduma, ndivyo ninavyotambua kwamba mke mwema ANA thamani zaidi ya marijani. Na ndivyo pia mume mwema kwa mke (Mhubiri 31:10-12, 30-31; 1 Petro 3:7).

KWA AJILI YA MKE Mungu anataka wanaume wawe mume mwenye upendo kwa ajili yao; bali pia kwa ajili ya wake zao. Upendo usio na masharti wa waume hutoa msingi salama ambao wanawake wanahitaji

kukua kama wake na Wakristo. Wanahitaji kuhisi salama katika upendo wa mume wao kama wanavyohisi katika upendo wa Yesu. Hii inahitajika ili waweze kujitolea na kumwamini kabisa mume wao. Mungu hawaambii wake wawapende waume zao kwa sababu hilo huwajia wenyewe. Ni vigumu zaidi kwa mwanamume kuipenda na kuionyesha, ndiyo maana Mungu anaiamuru kwa waume.

Petro anasema tunapaswa kuishi na wake zetu kwa njia ya ufahamu kwa sababu wao ni washirika ‘dhaifu’ zaidi (1 Petro 3:7). Maana yake tunawajibika kuwalinda na kuwa mchungaji wao.

Tunapaswa kufanya maamuzi magumu lakini tuzungumze nao mambo haya na kusikiliza ushauri na maoni yao kwanza kabisa. Je, ungependa kuwa mwanamke? Je, ungekuwa tayari kubadilishana maeneo na mke wako? Pengine si. Tunajua jukumu lao maishani si rahisi, kwa hiyo ni lazima tufanye tuwezavyo ili kurahisisha maisha. Mtie moyo, mshukuru, mwombee, na umsifu nyumbani na mbele ya wengine.

Wachungaji wanaweza kujaribiwa kwa urahisi kuwa na shughuli nyingi na kazi ya Mungu na kupuuza familia zao. Wakati wa kusaidia watu wengine, wanasifiwa na kuzingatiwa. Hiyo haifanyiki kila wakati nyumbani. Wake zao wanajua jinsi walivyo kwa sababu wanaishi nao wakati wote, na nyakati nyingine wao si mifano mizuri ya Yesu katika familia zao wenyewe. Mke wa mchungaji anamuhitaji hata zaidi ya washiriki wa kanisa lake. Wewe ndiye mchungaji pekee ambaye mke wako atakuwa naye. Atakuwa na wewe maisha yako yote. Wengine wanaweza kuja na kuondoka kutoka kwa kanisa lako, lakini yeye atakuwepo kwa ajili yako kila wakati. Hiyo ndiyo sababu moja ya Mungu kusema kwamba ikiwa mwanamume hawezi kuwa mume na baba mwema hatakuwa mchungaji mzuri (1 Timotheo 3:4-5).

Inaweza kuwa vigumu sana kwa mke kulalamika wakati mume wake ana shughuli nyingi za kumtumikia Mungu na kusaidia wengine. Ikiwa mwanamume alikuwa na shughuli nyingi za kutazama televisheni au kulala kwa saa nyingi angeweza kumkumbusha wajibu wake kwake, lakini kwa kuwa anamtumikia Mungu hahisi kwamba anaweza kulalamika. Mara nyingi wachungaji huchukua fursa hiyo na kutumia muda mwingi zaidi kuwahudumia wengine kuliko familia zetu wenyewe. Mungu hatarajii wachungaji. Mungu anawatarajia wawafanye

wake zao kuwa kondoo wao nambari moja na wasimpuuze kwa ajili ya huduma yao.

Katika Agano la Kale, mume aliwajibika kukidhi mahitaji ya mke wake. Kwa kweli, sheria ilisema kwamba kama hangefanya hivyo, alikuwa huru kumwacha (Kutoka 21:10-11). Hivyo ndivyo Mungu anavyojali sana mume kutimiza mahitaji ya mke wake. Ikiwa sheria hiyo ingetumika mahali unapoishi, je, mke wako angetaka kuondoka? Yupo tu kwa sababu hawezi kuondoka? Ni mbaya kwa mwanamke kuhisi kuwa amekwama na mume badala ya kufurahi kuwa yuko naye. Je, ungependa binti yako afunge ndoa ya aina hiyo?

KWA AJILI YA WENGINE Mungu anataka tuonyeshe upendo wa dhabihu kwa wake zetu kwa ajili yetu, kwa ajili yao, na pia kwa ajili ya wengine. Njia iliyochaguliwa na Mungu ya kuonyesha ulimwengu upendo wake kwetu, Bibi-arusi wa Kristo, ni kwa njia ya ndoa (Waefeso 5:22-33; 1 Petro 3:1-7). Ndoa ya kimungu ni shahidi wako mkuu kwa ulimwengu - mume anayeakisi upendo wa Yesu usio na masharti, wa dhabihu kwa kanisa na utii wake wa upendo na uaminifu kwa imani Kwake. Hilo lahitajika hasa mahali ambapo wanawake hawatendewi sawa na wanaume. Familia za wachungaji lazima ziakisi tofauti ambayo Yesu anafanya kwa ulimwengu unaowazunguka, kwa Wakristo wengine na kwa watoto wao wenyewe. Hivyo ndivyo watoto wao watakavyojua jinsi ndoa ya kimungu inavyopaswa kuwa ili wawe waume na wake ambao Mungu anatazamia wawe.

Ni muhimu kwa watu wako kujifunza kwamba mke wako ndiye kipaumbele chako muhimu zaidi, hata zaidi ya kanisa. Hii inaweka mfano kwa waume wengine kuwatanguliza wake zao. Huwafundisha wavulana wadogo kwamba wake zao lazima watangulie, na huwafanya wanawake na wasichana wajue kuwa wanastahili na wanaweza kutarajia kuwa wa kwanza katika maisha ya waume zao. Ni mfano muhimu sana sana kwa watoto wako pia.

Mungu alianzisha ndoa kabla hata dhambi haijaingia, muda mrefu kabla hajalianzisha kanisa. Kanisa linaweza tu kuwa na nguvu kama familia zake. Mungu awasaidie waume kuongoza njia ya makanisa yenye nguvu kupitia familia zenye nguvu.

C. NAMNA YA KUONYESHA UPENDO WA SADAKA

Upendo wa dhabihu ndio Mungu anaamuru, lakini ni jinsi gani tunapaswa kufanya hivi? Wanaume wengi hawajaona baba zao wakionyesha aina hii ya upendo kwa mama zao na, wakati wanaweza kutaka kufanya hivyo, hawajui jinsi gani. Inamaanisha nini kuonyesha upendo wa dhabihu? Hapa kuna baadhi ya mifano:

KWA KUMUACHA MKE USAIDIZI Mungu alisema katika Mwanzo: “Bwana Mungu akasema, ‘Si vema huyo mtu awe peke yake. nitamfanyia msaidizi wa

kufanana naye.’ ... Lakini kwa Adamu hakupatikana msaidizi wa kufaa” (Mwanzo 2:18, 20). Hii ndiyo mara ya kwanza jambo lolote linasemwa kuwa ‘si zuri.’ Hakukuwa na dhambi, Adamu angeweza kutembea na kuzungumza na Mungu, lakini jambo fulani lilikosekana. Mwanadamu alihitaji ‘msaidizi.’ Neno hili lina wazo la ‘mkamilishaji,’ mtu ambaye angeweza kumaliza yale ambayo yamekosa katika wanadamu, ambaye angeweza “kujaza nafasi zake tupu.” Hakuwa tu mtu wa kuandaa chakula, kusafisha nyumba na kuzalisha watoto. Wakati alipoumbwa, mambo hayo hayakuhitaji hata kufanywa. Alipaswa kuwa kwake kile alichokuwa anapungukiwa ndani yake. Ona kwamba Mungu hakuumba wazazi, watoto, kanisa, au rafiki wa kiume ili kukidhi hitaji hili kwa mwanamke pekee (mke) anayeweza kufanya hivyo. Alipaswa kuwa rafiki, mwandamani, mtu aliye sawa kabisa na Adamu katika njia zote. Machoni pa Mungu wanawake bado ni sawa na wanaume (Wagalatia 3:28).

Wengine hata hutafsiri neno hili katika Mwanzo 2:18 na 20 kama ‘mwokozi’ kwa sababu mke humwokoa mwanamume kutokana na upweke na utupu. Adamu alikuwa na Mungu kutembea pamoja naye na kuzungumza naye, lakini bado kulikuwa na kitu kukosa kwamba ni mwanamke tu angeweza kukutana naye. Mwanamke aliumbwa kwa ajili ya wanaume tu (1 Wakorintho 11:8-9) kwa sababu yeye hajakamilika bila yeye (Mithali 31:11). Ana kile anachohitaji. Yeye, pia, hajakamilika bila yeye. Kwa pamoja wanapata utimilifu na utimilifu.

Wanaume wengi leo sio tu wangeweza kuwa au wanataka kuwa kama wanaume kwa sababu wanaona wake zao kuwa duni na hawawaruhusu kuwa na jukumu muhimu katika maisha yao. Wanaume hawa wanakataa zawadi kuu ya pili ya Mungu kwao. Yesu pekee ndiye zawadi kuu kuliko mke. Mwanamume anaonyesha upendo kwa mke wake, na kwake mwenyewe, wakati anamruhusu kuwa sehemu ya maisha yake. Lazima amgeukie kwa mapendekezo na mwongozo, ashiriki ndoto na hofu zake naye, kuwa marafiki bora naye, na kwa pamoja wakabiliane na maisha yote.

KWA KUWAACHA WAZAZI NA KUUNGANA NA MKEWE ndipo Mungu anasema katika Mwanzo 2:24, “Kwa sababu hiyo mwanamume atamwacha baba yake na mama yake, ataambatana na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja. Hili ni muhimu sana KWAMBA liko kwenye Biblia mara nne! Yesu alinukuu maneno haya haya (Mathayo 19:5-6) kama alivyofanya Paulo mara mbili (Waefeso 5:31 na 1 Wakorintho 6:15-16).

Hii ndiyo amri ya kwanza ambayo Mungu hutoa kuhusu ndoa katika Biblia na haiwezi kupuuzwa. Mpaka amri hii ifuatwe, hakuna jambo lingine lolote ambalo Biblia inasema kuhusu ndoa litafanya kazi.

"Acha baba na mama" inamaanisha kuwaacha, kuwaacha, sio kutegemea wazazi wake. Mwanamume bado anaweza kuheshimu na kusaidia wazazi wake, lakini jukumu lake la kwanza lazima liwe kwa mke wake. Lazima amtegemea yeye, sio

wazazi wake, kwa ushauri, mwongozo, msaada, faraja na urafiki. Ni lazima atimize mahitaji yake kwa muda, uandamani na usaidizi kabla ya kuwapa wazazi wake vitu hivi.

Hili ni la muhimu sana KWAMBA Mungu aliwaambia haya Adamu na Hawa hapo mwanzo, hata kabla ya kuwepo watoto au wazazi.

Sehemu ya pili ya amri hii ni “kuunganishwa na mke wake.” Neno lililotumiwa linamaanisha “kushikamana, kuwa karibu” na linatumiwa kutaja jinsi ngozi inavyoshikamana na miili yetu. Hivyo ndivyo mume na mke wanavyopaswa kuwa pamoja - kujitolea kabisa hadi kifo. Mwanamume hawezi kufanya hivyo ikiwa wazazi wake wana nafasi ya juu zaidi maishani mwake, kwa hiyo Mungu asema ni lazima wanaume wawaache wazazi wao na kuchukua mke wao badala yao. Lazima amtegemee mke wake kabisa kwa urafiki, msaada na usaidizi. Hiyo haimaanishi kwamba hawezi kuwa na marafiki wengine, lakini yeye ndiye awe wa kwanza na mkuu anayegeuka kwa mambo haya.

Mwanamume anapowaacha wazazi wake na kuunganishwa na mke wake, matokeo yake ni kwamba wanakuwa “mwili mmoja” – wao ni mtu mmoja ingawa wanaishi katika miili miwili tofauti. Wote wawili hukamilishana kwa kuwa hakuna aliye mzima bila mwingine. Kutengana watashindwa, lakini wanapokuwa wamoja katika upendo, kuna nguvu ambayo itawashikilia wote wawili bila kujali kitakachotokea.

Katika sehemu ya magharibi ya USA, kuna miti ya redwood ambayo hukua hadi mita 100. Wanaweza kuwa na kipenyo cha mita 8. Jambo lisilo la kawaida kwao ni kwamba wana mfumo mdogo sana wa mizizi. Mizizi yenyewe haiwezi kuhimili mti. Itaanguka haraka.

Kile ambacho mizizi inapaswa kufanya ni kuchanganya na mizizi ya miti mingine ya redwood iliyo karibu. Kwa pamoja huunda kitengo, mtandao salama ambapo kila mmoja humshikilia mwenzake. Hata wakati upepo mkali au dhoruba huja, husimama kwa nguvu. Wanaishi kwa miaka 700, wengine hata kufikia miaka 2,000. Hivi ndivyo mume na mke wanavyohitaji kila mmoja kusimama imara, kutamani dhoruba za maisha.. Wanapokuwa wameunganishwa kwa karibu, hakuna kinachoweza kuwaangusha. Ikiwa huna hivyo na mke wako, mtajitahidi wote. Kukuza hilo naye ni njia ya kuonyesha upendo usio na masharti, wa kujitolea kwake.

KWA KUWA KIONGOZI MCHA MUNGU Wanaume wanapaswa kuwa viongozi wa familia zao (Mwanzo 3:16; 1 Timotheo 3:4-5; 1 Wakorintho 11:3; Waefeso 5:23) lakini uongozi lazima ufanywe kwa upendo. Uongozi wa aina hii sio udikteta. Sio ubinafsi ambapo mume anapata kuwa na mambo kwa njia yake. Uongozi wenye upendo unamaanisha kufanya kile ambacho ni sawa na bora kwa wake na watoto wako, hata kama ni vigumu kwako.

Kwa sababu mwanaume ndiye kiongozi haimaanishi kuwa yeye ni mkuu kuliko mwanamke. Wote wawili ni sawa machoni pa Mungu (Wagalatia 3:28; ‘warithi pamoja’ katika 1 Petro 3:7). Unapofanya kazi kwa mwajiri yeye ndiye bosi wako. Hiyo haimaanishi kuwa yeye ni binadamu wa hali ya juu, ina maana tu kwamba wajibu wake ni tofauti na wako. Lazima mtu aongoze na wengine wafuate au hakuna kitakachokamilika. Wote wana thamani sawa machoni pa Mungu. Waume lazima kukumbuka hili, ingawa. Mke wako ni mtu sawa na wewe. Ana jukumu tofauti la kutekeleza lakini yeye si duni kwako kwa vyovyote machoni pa Mungu au kama mtu (Wagalatia 3:28). Paulo anasema mume anapaswa “kusimamia” familia yake (1 Timotheo 3:4-5). Meneja anasimamia mambo ili kuhakikisha kuwa yamekamili. Yeye hafanyi kila kitu. Anawakabidhi na kuwaacha wengine wafanye yale wanayostahili. Kama mkuu wa shule, yeye huweka malengo, hutoa nyenzo, husaidia inapobidi, na husimamia yote. Hivyo ndivyo mchungaji anavyokuwa katika kanisa, na ndivyo mume anavyopaswa kuwa na mke wake. Waume hawapaswi kufanya kila kitu bali wanapaswa kuwaacha wake zao wafanye sehemu yao na kutumia ujuzi wao na vipawa vya kiroho. Bado yeye hutoa uongozi, ukichwa, kwa hiyo wanafanya kazi pamoja katika mwelekeo ufaao. Waume wanapoongoza, ni kutimiza yaliyo bora kwa familia, si yale ambayo yanawafaa wao wenyewe tu. Mchungaji haongozi kanisa kujihudumia mwenyewe, wala mkuu wa shule. Viongozi wa waume hufanya kile ambacho ni bora kwa familia nzima, bila kujali ikiwa ni rahisi kwao au la. Waume huongoza familia zao kumtumikia Yesu, kama Yoshua aliongoza familia yake (Yoshua 24:15). Kufanya hivyo kwa njia ya kimungu huonyesha upendo kwa mke wako na humfanya ahisi salama.

KWA KUWA MTUMISHI KWA MKEO Wachungaji wanapaswa kuwa watumishi (Luka 22:25-26; Mathayo 20:26-28). Ikiwa mke wako ndiye kondoo wako nambari moja, basi yeye ndiye mtu wa kwanza unayepaswa kumtumikia. Lazima utumike kwa upendo, sio tu kwa sababu lazima. Hutakiwi kutumika kujiletea heshima, bali kuleta heshima kwa mke wako. Kutumikia kunamaanisha kufanya yaliyo sawa na bora kwake, haijalishi wengine wanafikiria nini. Yesu alitoa heshima yake kwa kwenda msalabani na kulipia dhambi zake. Waume wanaitwa kuacha yote ili kuwahudumia wake zao. Wakristo wanaomfuata Yesu wanapaswa kuwa mtumishi kama alivyokuwa mtumishi (Luka 22:25-26; Mathayo 20:26-28). Kwa hakika, Yesu alitumia neno lenye nguvu zaidi kuliko mtumishi, Alitumia neno “mtumwa” (Mathayo 20:27). Neno hili lilirejelea “mtumwa aliye katika utumwa” (Mwanzo 9:25; 24:9; Kutoka 21:5; Mathayo 10:24; Luka 17:7), mtu ambaye alimilikiwa na mtu mwingine na hakuwa na haki zake mwenyewe. . Aliishi tu kufanya kile bwana wake alitaka. Kama watumishi wa Yesu, waume huishi kwa kumtii, na moja ya amri kuu anazokupa ni kuwatumikia wake zako jinsi

anavyokutumikia. Huu ni mtazamo wa kiakili, sio tu vitendo ambavyo mwili wako hufanya. Ni lazima ifanywe kwa upendo, upendo usio na masharti, kama alivyofanya kwako. Ni lazima ifanywe kama Yusufu alivyomtumikia Mariamu kwa upendo na kujitolea. Wanaume wanapaswa kuosha miguu ya wake zao, kama Yesu alivyoosha miguu ya wanafunzi na kutuambia tufanye vivyo hivyo (Yohana 13:1-17). Kuosha miguu ya mke wako kunamaanisha kumtumikia katika dhambi na kutokamilika kwake huku ukimsaidia kuwa safi kutokana nayo na kukua zaidi kama Yesu katika yote anayofikiri na kufanya.

Baada ya kuwaosha wanafunzi miguu Yesu aliwaambia wanafunzi wake waende wakafanye vivyo hivyo (Yohana 13:14). Mume huosha miguu ya mkewe anapomhudumia. Unaweza kufikiri kwamba hii inachukua muda mwingi, lakini Mungu anatutarajia tuifanye. Mungu humpa kila mmoja wetu saa 24 kwa siku, na Yeye hatupi saa 25 za kazi. Yeye hatupi zaidi ya muda wa kufanya. Tatizo ni kwamba mara nyingi tunashughulika sana kufanya mambo mengine ili tusiwe na wakati wa kufanya kile ambacho Mungu anatazamia. Anatutazamia tuonyeshe uongozi wenye upendo kwa kuwatumikia wake zetu.

KWA KUTIMIZA MAHITAJI YA MKEO Waume hutumikia wake zao kwa kukidhi mahitaji yao (Waefeso 5:25-28). Je, unajua mahitaji ya mke wako ni nini? Ikiwa hutafanya hivyo, ni bora kumuuliza, na usikilize kwa makini. Unawezaje kufanya jambo usilolijua? Wanaume hutumikia kwa kuwasaidia katika kazi ambayo wanahitaji msaada. Unapaswa kutumia muda kuzungumza na kuwasikiliza.

Unapaswa kuwajua vizuri ili kuelewa wasiwasi na mizigo, hofu na furaha waliyo nayo. Unapaswa kujua wakati kitu kinawasumbua na kuwafikia kwa upendo. Unatumikia kwa kuzingatia wakati wao na bila kutarajia wawe wanafanya mambo kila wakati kwa ajili yako na huduma yako. Unawatumikia kwa kuwaonyesha upendo na heshima yako. Unawatumikia kwa kuwalinda dhidi ya ukosoaji kutoka kwa jamaa, watu kanisani, na hata watoto wako mwenyewe. Unawahudumia kwa kujua kinachowafurahisha na kuwapa vitu hivyo unapoweza. Unawahudumia kwa kuchukua muda wa kufurahiya nao na kufanya mambo maalum wanayopenda. Kwa maneno mengine, unawatumikia kama vile Yesu anavyokutumikia.

Ni lazima utimize mahitaji yao ya kiroho kwa kuongoza ibada na sala za familia, kuzungumza nao kuhusu mambo ya kiroho, kusoma Biblia, na kuwaongoza watoto wetu kumfuata Mungu. Unakidhi mahitaji yao ya kihisia unapoonyesha upendo usio na masharti, wa kujidhabihu, unapozungumza nao na kuwasikiliza, unapothamini mambo yanayowahusu, unapowaambia kuhusu upendo wako na uthamini wako kwao, na unapotaribu kuwafikia. waelewe vizuri zaidi. Unakidhi hitaji lao la kiakili tunapouliza maoni yao kuhusu mambo, kujifunza kutoka kwao, kushiriki nao mambo unayojifunza na kuwaruhusu kujifunza mambo mapya ambayo yanawavutia. Unakutana na wao mahitaji ya kimwili kwa kuwapatia

kipato cha kutosha ili waweze kulisha na kuvisha familia na kwa kuonyesha upendo kimwili jinsi tunavyowatendea.

KWA KUTIMIZA MAHITAJI YA MKE WETU YA KIMAPENZI KABLA YA YAKO MWENYEWE Paulo pia anasema wazi kwamba waume hutumikia wake zao kwa kukidhi mahitaji yao ya kingono (1 Wakorintho 7:2-5). Wanaume wengine hawafikiri wake zao wana mahitaji ya ngono; au kujua wao ni nini. Lakini Mungu anaamuru tutafute kukidhi mahitaji yao ya ngono kabla ya mahitaji yetu wenyewe. Je, unafanya hivyo?

KWA KUMLINDA MKE WETU Petro anasema mke wako ndiye “mwenzi dhaifu zaidi: (1 Petro 3:7). Kwa hiyo ni lazima uwalinde na kuwasaidia kwa kazi ngumu ya kimwili. Ni lazima muwe viongozi wanaoweza kuwaamini kufanya maamuzi mazuri (kama Yusufu, si kama Abrahamu); kuongoza familia kiroho, kuwalinda dhidi ya kukosolewa au kutoka kwa wale ambao wangewaumiza kwa maneno au matendo. Ni lazima uwalinde dhidi ya watoto wako mwenyewe kwa kuwatia nidhamu watoto wako inapohitajika na kwa kuhakikisha watoto wako wanaheshimu jinsi wanavyozungumza na kuwatendea mama zao. Wakati fulani watoto wa kiume hujifunza kutokana na mfano wa baba yao kwamba si lazima wawe na heshima katika jinsi wanavyowatendea wanawake. Yesu alikuwa daima, daima mwenye heshima sana wakati wowote alipokuwa na chochote cha kufanya na wanawake. Ni lazima tuwe kama Yeye.

KWA KUWALINDA NA KUSAIDIA WATOTO WAKO Unapowalinda watoto wako unaonyesha upendo kwa mkeo vilevile maana umejengwa ndani yake kuwalinda watoto wake na maisha yake ikibidi. Kwa kuwa hawezi kuwalinda kila mara jinsi angependa, anahitaji umfanyie hivyo. Kuwa baba mwema kwa watoto wake ni njia nzuri ya kumuonyesha mkeo unampenda.

KWA KUZINGATIA Petro anawaamuru waume kuwajali wake zao (1 Petro 3:7). Je, mkeo atasema unamjali? Je, unajali zaidi au pungufu sasa kuliko ulipofunga ndoa mara ya kwanza? Angesema unahitaji kufanya nini ili kuwa mwangalifu zaidi?

Kuwa mwangalifu kunamaanisha kuwa unapaswa kutazama maisha kutoka kwa mtazamo wake, na sio mtazamo wetu tu. Inamaanisha kuwa unajifunza kuwa mwangalifu kwa mahitaji yake kama vile unavyojali mahitaji yetu wenyewe. Inamaanisha kumwombea kila siku; na kuomba ungempenda zaidi na kumwelewa pia. Kuwa mwenye ufikirio kunamaanisha kumwacha azungumze anapotaka na kuwa makini bila kumkatiza. Inamaanisha kuwa mpole katika jinsi unavyomtendea na kile unachomwambia. Ikiwa ni lazima kurekebisha jambo analofanya, lifanye kwa njia ya upendo; “Semeni kweli kwa upendo” (Waefeso 4:15). Zungumza naye kwa sauti ambayo ungetaka watu wengine watumie ikiwa wangekusahihisha. Kuwa mwangalifu kunamaanisha kuwa hauchukui tamaa na

shida zako maishani kwake. Huna hasira naye. Hutarajii zaidi yake kuliko uwezo wake wa kufanya, na humlaumu kwa mambo ambayo hayako chini ya udhibiti wake. Kuwa mwangalifu maana yake ni kumsifu, kumshukuru kwa kile anachokufanyia, kumwambia kuwa unampenda, kumtia moyo, kujisifu juu yake kwa wengine na kumpongeza kila siku. Fanyeni mambo haya na ndoa yenu itakuwa nzuri kadiri upendo wenu unavyozidi kuimarika zaidi na zaidi.

KWA KUONYESHA HESHIMA Petro pia anasema waume wanapaswa kuwatendea wake zao kwa heshima (1 Petro 3:7). Hiyo ni sawa na kuzingatia lakini inaongeza wazo la kufikiria sana juu yake. Maisha yake sasa yanategemea wewe, sio yeye. Je, anajaribu kuwa mke mwema? Je, anakupenda na anatafuta kufanya maisha yako kuwa bora zaidi? Je, yeye ni mama mzuri na mwenye upendo kwa watoto wako? Je, anakuunga mkono katika huduma yako? Je, anakuombea wewe na pamoja nawe? Jinsi gani maisha yako yangekuwa tofauti bila yeye, ikiwa Mungu alimpeleka mbinguni ghafla? Kujibu maswali haya kunapaswa kukusaidia kumthamini kwa jinsi alivyo na kile anachofanya. Je, unamheshimu kwa kujaribu kufanya vyema maishani mwake? Ikiwa ndivyo, je, unamwambia na kumwonyesha kwamba unamheshimu kwa jinsi anavyoishi na kukuhudumia wewe na wengine? Hiyo itakuwa inaonyesha heshima yake.

- Je, unaheshimu wakati wake na hisia zake? Je, unamjali wakati anajitahidi na kuumia? Je, unatafuta maoni yake kuhusu mambo na kusikiliza kwa makini mapendekezo yake. Mume yeyote asiyezingatia maoni ya mke wake ni mjinga, kwa maana wanawake wana hekima na ufahamu ambao wanaume mara nyingi hawana. Je, una imani naye na unamwamini? Hizi zote ni njia za kuwa na heshima.

KWA KUMSAMEHE Mume mwema ni lazima awe mwepesi wa kusamehe. Msamaha unaweza kuwa mgumu katika ndoa kwa sababu nyakati fulani tunaweza kuumizwa sana na mwenzi wetu. Ni rahisi kulaumiana, kama Adamu alivyomlaumu Hawa, na Hawa akamlaumu nyoka (Mwanzo 3:12-13). Bila msamaha mwingi ndoa haitakua. Mungu anawaamuru Wakristo wote kusamehe (Waefeso 4:26-27, 31-32; 1 Wakorintho 13:5). Kama Yusufu, wanaume wanapaswa kuwasamehe wake zao mara tu wanapoumizwa, kabla hata mke hajaomba msamaha, hata zaidi ya mara 490 kwa siku (Mathayo 18:21-35). Kumsamehe mke wako haimaanishi kusema alichofanya ni sawa, au kwamba haikumiza, au kwamba hakumaanisha hivyo, au kwamba hatarudia tena, au kwamba unasahau. Hakuna hata moja ya mambo hayo ambayo ni sehemu ya msamaha. Msamaha unamaanisha kutoa haki yoyote ya kumuona akiteseka kwa maumivu aliyokusababishia. Utanyonya maudhi na hautamdhuru au kungojea aumizwe kwa njia nyingine. Hivyo ndivyo Yesu anavyotusamehe. Alinyonya maudhi yetu pale msalabani na kuyachukua yote. Aliacha haki yote ya kutuona

tukiteseka kwa ajili ya dhambi zetu (Warumi 8:1). Alichukua yote milele, kabla hatujaomba msamaha au kukiri dhambi zetu. Yeye ndiye mfano wetu wa msamaha. Je, unamsamehe mkeo jinsi Yesu anavyokusamehe?

Mara nyingi, watu wanapofunga ndoa mara ya kwanza, wanafikiri mwenzi wao ni mzuri, karibu mkamilifu. Wanajitahidi sana kufurahishana na kufanya yale ambayo yatawavutia wenzao. Wanaficha udhaifu wao na dhambi kutoka kwa kila mmoja wao. Wanakazia wakati na nguvu zao zote katika kufanya ndoa nzuri. Lakini kadiri muda unavyosonga, wanaumizana, kwa bahati mbaya au kwa makusudi. Wanakuwa na shughuli nyingi na huduma, kazi na watoto, na hawajaribu sana kuwa wema wao kwa wao kama walivyokuwa wakifanya. Wanatengana na ni watu wazima wawili tofauti wanaoishi katika nyumba moja, wakifanya kazi pamoja, lakini hawana urafiki au upendo ambao walitarajia kuwa nao. Badala ya kufikiria wengine ni wa ajabu, wanafikiria tu makosa ya kila mmoja na kuzingatia kila wakati. Wanasahau mambo mazuri waliyothamini kwanza juu yao. Bila msamaha mwingi, ndoa itakaa katika hali hii hadi mwisho. Unajua wanandoa wengi wako hivi. Wanabishana, wanachuana, wanatafuta mambo ya kukosoa, na hawaonyeshi upendo. Kitabu cha Mithali kinazungumzia jinsi jambo hili lilivyo mbaya kwa watu wote wawili (18:21:25:24; nk.). Msamaha usio na masharti, wa bure, kamili ndio njia pekee ya kutoka kwa taabu hii. Bila shaka, ikiwa umemkosea mkeo, hata kwa bahati mbaya bila kumaanisha, ni lazima umuombe msamaha kabla ya kuomba au kuabudu au kuhudumu kwa njia yoyote ile (Mathayo 5:23-24).

KWA KUMUOMBEA MKEO NA FAMILIA YAKO Njia nyingine ya kuonyesha upendo usio na masharti, wa kujitolea kwa mke wako ni kwa kumuomba yeye na watoto wako. Shetani atashambulia familia yako ili kukuangamiza wewe na kanisa lako (1 Petro 5:7), hivyo omba ulinzi wa Mungu karibu nao kila siku. Ayubu alikuwa mume na baba mcha Mungu (Ayubu 1:8). Kila siku alisali ili Mungu ailinde familia yake, hata baada ya watoto wake kuwa watu wazima na kuondoka (Ayubu 1:4-5, 10). Alimwomba Mungu aweke ukuta, ua wenye nguvu, kuzunguka familia yake ambao ungemzuia Shetani na roho wake waovu. Waume wanaomcha Mungu lazima wawe na uhusiano wa karibu wa kibinafsi na Mungu, kusoma neno Lake na kuomba

watoto, sasa na kwa mustakabali wao. Haya ni matumizi mazuri ya wakati na yanaonyesha upendo wa dhabihu.

KWA KUOMBA PAMOJA NA MKEO NA FAMILIA YAKO Mwanaume lazima aongoze familia yake kiroho, na njia mojawapo ni kusali pamoja nao. Inawalazimu wanaume kujinyenyekeza na kufungua mioyo yao kwa wenzi wao, na hivyo kuhakikisha kuwa hakuna matatizo makubwa au madogo kati yao (1 Petro 3:7). Maombi ya "wawili au watatu" ni muhimu zaidi (Mathayo 18:20). Uaminifu wa pekee na ukaribu, kifungo cha kiroho, hufanyika kati ya mume na mke wanaposali

pamoja. Humnyenyekeza mume na kumfanya mke ajisikie salama katika uongozi wake. Ni njia bora ya kuanza siku na Mungu na kila mmoja. Hakikisha unachukua muda mwanzoni mwa kila siku kufanya hivi, haijalishi ni shughuli nyingi kiasi gani au matatizo gani yapo. Kufanya hivi kila siku itakuwa njia ya kuhakikisha mapenzi na ndoa yako inakua.

KWA KUWA MARAFIKI WAKUBWA Ndoa bora zaidi ni zile ambazo mume na mke ni marafiki wakubwa wa kila mmoja. Ndiyo maana Mungu alimpa Adamu Hawa. Mungu aliumba waume na wake wawe marafiki bora, kukutana na nafasi tupu za kila mmoja (Mwanzo 2:18, 20). Sulemani na Shualmithi walikuwa na haya kabla ya ndoa (Wimbo Ulio Bora 8:1; 4:9-12; 5:1). Samsoni na Delila, kwa upande mwingine, hawakuwa na uhusiano wowote ila ule wa ngono na ilipelekea uharibifu (Waamuzi 13-16). Kusitawisha urafiki mzuri kunamaanisha kutumia wakati mwingi pamoja. Ni wakati huu unaotumiwa katika urafiki ambao huzuia matatizo mengi na maumivu baadaye katika ndoa. Mshulamiti angeweza kupata chochote alichotaka kutoka kwa Mfalme Sulemani, mwanamume tajiri na mwenye hekima zaidi duniani, lakini alichokuwa akitaka zaidi ni wakati wake ili waweze kuwa karibu zaidi na kuepuka matatizo madogo ambayo yangekua matatizo makubwa zaidi (Wimbo Ulio Bora 2:15-15; 17). Mungu aliandika katika sheria yake kwamba mwanamume akioa, hawezi kwenda vitani au kutoka nyumbani kwa mwaka mmoja ili atumie wakati huo kusitawisha msingi mzuri wa ndoa na mke wake (Kumbukumbu la Torati 24:5).

Hizi ni baadhi ya njia ambazo mwanamume anaweza kuonyesha upendo usio na masharti, wa dhabihu kwa mke wake. Pengine kuna wengine pia. Mungu atakuongoza unapojitahidi kufanya haya na mke wako.

D. NAMNA YA KUWA NA UPENDO WA SADAKA

Somo moja muhimu zaidi linahitaji kushughulikiwa tunapozungumza kuhusu waume kuwa na upendo ambao Mungu anao kwao - wanawezaje kupata upendo huo? Je, tunajifanya tu kuwa nayo? Inatoka wapi na tunawezaje kuwa nayo ndani ili tuweze kuionyesha? Hapa kuna jinsi ya kuwa na upendo ambao tumekuwa tukizungumza.

KWA KUWA NA UHUSIANO WA KARIBU BINAFSI NA MUNGU Hakikisha hakuna dhambi katika maisha yako, unakua kiroho na unaishi kwa kumtii Mungu katika yote unayosema na kutenda.

Hapo ndipo tutakapokuwa na nguvu na mwongozo wake katika maisha yetu.

KWA KUJAZWA NA MATUNDA YA ROHO Wagalatia 5:22-24 inasema tunda la kwanza la Roho ni upendo, upendo wa agape, upendo wa Mungu usio na masharti. Ni kitu ambacho Mungu huzalisha ndani yetu tunaporuhusu Roho wake kufanya kazi ndani yetu. Sio kitu ambacho tunaweza kujifanya peke yetu. Wakati hatuna dhambi maishani mwetu na tunaishi kwa utii kwa Mungu, tunapokaa naye kila siku na kutafuta kumpendeza kwa yote tunayofanya, Roho wake Mtakatifu

hutujaza na kuzaa ndani yetu tunda la roho. Roho, upendo kuwa tunda la kwanza na la msingi. Kila siku, mwombe Mungu akupe huo upendo wake wa dhabihu kwa mke wako. Mwombe akusaidie kumwona jinsi anavyomwona na kumpenda jinsi anavyompenda - bila masharti na kwa kujitolea. Aina hii ya upendo hutoka kwa Mungu pekee (1 Yoh

4:7). Ni onyesho la upendo wake kwetu. Upendo huu kwa wake zetu unakua zaidi na zaidi kila siku tunamruhusu Mungu atujaze nao (1 Wathesalonike 3:12; 4:9-10).

KWA KUIGA MFANO WA YESU

Mungu anapoweka upendo huu usio wa kawaida kwa wake zetu mioyoni mwetu, tunapaswa kuutumiaje? Tunafuata mfano wa Yesu katika kuonyesha upendo (Mathayo 10:24-25; Yohana 13:1-17). Ni jambo zuri sana tunapohisi kuelelemewa na upendo, na kutaka kuuonyesha, lakini hata nyakati ambazo ni ngumu au hatujisikii kuonyesha upendo ni lazima tufanye hivyo, kwa maana Yesu alionyesha upendo kwetu hata ilipokuwa ngumu na. Hakujisikia hivyo, kama vile alipoenda msalabani (Marko 14:36; Luka 22:42).

Tunaona mfano wa Yesu kwa uwazi sana katika jinsi alivyomtendea mwanamke kisimani (Yohana 4). Haya ni baadhi ya masomo kutoka kwa Yesu kwa waume wanaomcha Mungu.

1) Waume wanaofanana na Kristo huanzisha (Yohana 4:5-6). Yesu akamwendea; Hakusubiri achukue hatua ya kwanza. Ni lazima waume wafanye vivyo hivyo. Fikia upatanisho kunapokuwa na tatizo, omba msamaha kwanza, pendekeza maombi kwa ajili ya hali fulani, mtie moyo na kumshukuru. Wanawake huitikia mwanamume anayewatanguliza, kama vile Mariamu alivyomjibu Yosefu. Wanawake wanaomcha Mungu wanaweza kujifunza kutokana na hilo umuhimu wa kuitikia waume zao kama wanavyomtendea Yesu.

2) Wake wanaofanana na Kristo hutumikia (Yohana 4:7-8). Mwanamke akajitolea kumtungia Yesu maji; alikuwa na moyo wa mtumishi ingawa hakuwa bado Mkristo. Yesu alimruhusu amtumikie. Wanawake wanatamani kujisikia kuhitajika, lakini hawatumiwi. Kumtumikia mume wake ni sawa na kumtumikia Yesu. Anapomtumikia mume wake, anamtumikia Yesu.

3) Waume wanaofanana na Kristo huwakubali wake zao jinsi walivyo (Yohana 4:9-10). Waalimu wa Kiyahudi katika siku hizo hawangeingia Samaria kamwe, hawakuzungumza na au hata kumwangukia mwanamke, hata Myahudi. Zaidi ya hayo, kama yeye hakuwa Myahudi, hawangepusa kamwe au kunywa maji kutoka kwenye sufuria yake, na kamwe wasingekuwa na uhusiano wowote na mwanamke mwasherati. Hata hivyo Yesu alimkubali jinsi alivyokuwa, pamoja na dhambi na aibu yake yote, na akampenda hata hivyo kwa upendo wake usio na masharti. Hakumfananisha na wengine au kutarajia abadilike ili aweze

kumpenda. Aliutazama moyo wake, si kile alichokifanya. Ni mfano mzuri sana wa jinsi waume wanapaswa kuwa kwa wake zao.

4) Wake wanaofanana na Kristo huwaamini wanaume wanaofanana na Kristo (Yohana 4:11-15). Alikuwa ameumizwa na wanaume wengine na alihitaji kujua angeweza kumwamini Yesu hatamuumiza. Wake wanahitaji kujua kwamba wanaweza kutumaini waume zao kufanya yaliyo bora zaidi kwao, kama Yosefu. Ni lazima waume wafanye yote wawezayo ili kuwaonyesha wake zao kwamba wanaweza kuwaamini. Ni lazima wasikilize maoni yao. Ni lazima waombe msamaha wanaposhindwa. Lazima wajifunze jinsi ya kufanya vizuri zaidi wakati ujao.

5) Waume wanaofanana na Kristo ni wapole (Yohana 4:16-18). Yesu alimwuliza yule mwanamke kuhusu mume wake, akijua kwamba alikuwa na watano na sasa alikuwa anaishi na mtu ambaye hakuwa ameolewa naye. Hakumwaibisha, hakumtia aibu, kumkosoa, au kumkemea. Alijua alikuwa na makosa na alijiona kuwa na hatia juu yake. Alikuwa mpole sana kwake, akimtendea kama “chombo dhaifu zaidi” (1 Petro 3:7). Kuwa mwangalifu na mke wako. Msaidie, uwe na tabia njema naye, muonyeshe heshima bila kujali amefanya nini. Hivyo ndivyo Yesu alivyofanya kwa mwanamke huyu na kwa ajili yetu pia.

6) Wake wanaofanana na Kristo huenda kwa akili zao, si hisia zao (Yohana 4:19-25). Mwanamke hakuruhusu hatia yake kumaliza mazungumzo. Hakuruhusu hisia zake ziendeshe mambo bali badala yake alienda na mawazo akilini mwake na kuanza kuzungumza juu ya Masihi. Waume lazima wafahamu kwamba wanawake wanaweza kuwa na hisia na kwenda na hisia zao. Lazima waheshimu hisia hizo lakini wanaume na wanawake lazima watambue kwamba kwa sababu tu mwanamke anahisi kitu haimaanishi kuwa ni kweli. Hawa alijisikia vizuri sana kumpa Adamu tunda (1 Timotheo 2:13-15). Waume, kama Yesu, lazima waheshimu hisia zao lakini wasiwaogope. Hawawezi kuruhusu hasira au woga wa wake zao

kuwazuia kufanya kile ambacho Mungu anataka wafanye kama wanadamu na kama viongozi. Ni lazima wawe na subira na bado wafanye yale ambayo ni bora kwa kila mtu.

7) Waume na wake walio kama Kristo hutumikia wao kwa wao na wengine (Yohana 4:26-29). Yesu alimwambia Yeye ni nani, na akawaambia wengine katika kijiji chake. Kisha Yesu akakaa kidogo akiwafundisha. Waume na wake wanaomcha Mungu husaidiana kiroho na kwa pamoja kuungana kusaidia wengine.

Je, unamlinganishaje Yesu kama mcha Mungu? Ikiwa kuna eneo fulani unahitaji kufanyia kazi ili kufuata mfano Wake, tafadhali fanya hivyo!

HITIMISHO

Sasa unajua kile ambacho Mungu anatarajia kutoka kwa wanadamu na jinsi ya kukifanya. Kwa kufuata mfano wa Yesu na kwa tunda la Roho, wanaume wanapaswa kuonyesha upendo wa kujitolea, usio na masharti kwa wake zao kama vile Yesu anavyofanya kwa kila mtu. Sasa tuangalie Mungu anatarajia nini kwa wake. Waume, ni muhimu sana kwenu kusoma sura inayofuata. Sio kwa wake zako tu.

KUTOKA KWA MKE WANGU:

Yesu akajibu, “Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote na kwa nguvu zako zote na kwa akili zako zote”[a]; na, ‘Mpende jirani yako kama nafsi yako’ (Luka 10:27). Yesu anafanya rahisi. Jirani yako wa kwanza na wa karibu zaidi ni familia yako na hasa mke wako Marko 8:36 inasema, "Kwani itamfaidia nini mtu kuupata ulimwengu wote, na kutoa juu ya nafsi yake?"

Ninapenda pia kusema, "Ina faida gani kwa mtu kusaidia na kutumikia watu wote na sio kutumikia na kusaidia familia yake?" Si vyema kuwabariki wengine mke na watoto wako wanapoteseka kwa kuhitaji mume na baba yao.

Weka rahisi. Weka sawa. Nancy Schmoyer

II. WANAWAKE - KUAMINIANA KWA KUTII

Wazo Muhimu: Mungu anataka wake wawe na imani ya utii kwa waume zao kama walivyo nayo kwa Yesu.

Tumeona kwamba Mungu anatarajia wanaume wawe na upendo wa dhabihu kwa wake zao kama vile Yesu anavyowapenda. Sasa tutaangalia Mungu anatarajia nini kwa wake. Wanapaswa kuwa na imani yenye utii kwa waume zao, kama wanavyomfanyia Yesu. Wake, ikiwa unasoma hii lakini haujasoma sura ya kwanza kwa waume, tafadhali soma hiyo kwanza ili uweze kuelewa vizuri zaidi.

A. UAMINIFU WA KUJITIISHA NI NINI?

UAMINIFU WA KUJITIISHA ULIFAFANUA Paulo na Petro wote wanawaamuru wake kutii waume zao. “Enyi wake, watiini waume zenu kama kumtii Bwana. Kwa maana mume ni kichwa cha mke kama Kristo naye ni kichwa cha kanisa, na mwili wake ni Mwokozi. Basi kama vile kanisa linavyomtii Kristo, vivyo hivyo wake nao wawatii waume zao katika kila jambo” (Waefeso 5:22-24). “Vivyo hivyo ninyi wake, watiini waume zenu, ili, ikiwa wowote miongoni mwao wasioliamini lile neno, wavutwe kwa mwenendo wa wake zao, pasipo kunena kwa neno” (1 Petro 3:1).

Neno la Kigiriki la kunyenyekea linatokana na neno linalomaanisha kuitikia mamlaka. Mwanamke ni mjibu. Ikiwa anatendewa kwa upendo na upole, atajibu kwa njia sawa. Ikiwa atatendewa kwa ukali, atafunga na kuwa mgumu. Paulo anasema wake wanapaswa kujitiisha (kuitikia) kwa waume zao kama vile wanavyomtendea Yesu (Waefeso 5:22). Mwanadamu ameumbwa na hitaji la kuongoza na kutoa, na hivyo ndivyo Mungu anamwamuru kufanya. Ili kufanya hivyo, hata hivyo, mwanamke lazima amruhusu kuongoza. Ndiyo maana

ameamrisha kunyenyekea. Wanawake wanahitaji upendo na usalama usio na masharti. Ndio maana wanaume wameamrisha kuwapenda wake zao kwa kafara.

Nchini Marekani wanawake hawapendi neno “wasilisha” kwa sababu limetumiwa na wanaume kuwadhibiti na kuwatumia wanawake wao wenyewe. Inaonekana kumaanisha mwanamke hana haki na mume ndiye dikteta, na kumfanya mwanamke afanye chochote anachotaka. Sivyo hivyo, kwa kuwa mume anatakiwa kwanza aonyeshe upendo usio na masharti, wa dhabihu kwa mke wake, kama Yusufu alivyomwonyesha Mariamu. Kwa kujibu hili, mke anapaswa kunyenyekea kwa amana, kama Mariamu alivyomfanyia Yusufu. Mume anapaswa kuwa kama Yesu kwa mwanamke, mwanamke anapaswa kujinyenyekeza kwake kama vile Mkristo anavyojitiisha kwa Yesu. Mume anapomfanya ahisi salama katika upendo wake, ni rahisi zaidi kwake kuamini na kujitiisha kuliko wakati ambapo yeye hafanyi hivyo, kama vile Abrahamu na Sara.

JIBU KWA MUME WAKO Mwitikio wa utii wa mke kwa mume ni kama mbegu kwenye udongo. Mbegu inahitaji maji na lishe ili kukua. Bora ambayo hutolewa, bora mbegu itakua. Bila yoyote, ni vigumu sana kwa mmea kuwa na afya na nguvu kama inavyopaswa. Ndivyo ilivyo katika ndoa. Kwa mume kuonyesha upendo usio na masharti, wa kujitolea, mbegu ya uaminifu wa utii wa mwanamke inaweza kukua. Kadiri anavyoonyesha hili, ndivyo anavyoweza kumwamini na kumjibu. Ni wajibu wake kufanya hivi, lakini mume hufanya iwe vigumu zaidi au rahisi zaidi kwake kufanya hivyo. Enyi waume, ikiwa mkeo ana wakati mgumu kukunyenyekea na kukuamini, inaweza kuwa ni kwa sababu hujamthibitishia kwamba utamweka yeye na yeye?

mahitaji kabla yako? Je, umejithibitisha kuwa unastahili kutumainiwa naye, au unadai tu kutoka kwake? Je, unatarajia kukua bila maji au lishe?

VIPI IKIWA MWANAMKE HAWEZI KUMWAMINI MUMEWE? Ingawa ilikuwa rahisi kwa Maria kumwamini Yosefu, haikuwa rahisi kwa Sara kumwamini Abrahamu. Hakujisalimisha kwake, na hiyo ilikuwa dhambi. Mungu anatarajia mwanamke awe na imani ya utii kwa mume wake hata kama hataweka mahitaji yake kwanza kwa sababu anapomwamini mume wake, anamwamini Yesu kweli. Hakika ni Mungu ambaye mke hujitiisha kwake, kwa maana yeye ndiye anayesimamia mambo yote anayofanya mume wake. Mungu anaahidi kumtunza mwanamke wakati hana mume ambaye atafanya hivyo, au ikiwa ameolewa lakini mume wake hamtendei kama Yesu angemtendea. Yeye ni mjane wa kiroho, na Mungu atamlinda (Yeremia 49:11). Kwa kumtii mume wake, mwanamke anamtii Mungu, kwa kumwamini, anamtumaini Mungu, na anaahidi kuwa atakuwa pamoja naye na kumtunza, hata ikiwa mume wake hatamjali. Kwa hiyo unapojinyenyekeza kwa mumeo tambua kuwa kweli unamtii Mungu. Mwamini,

hata kama huwezi kumwamini mume wako. Inaweza kuwa vigumu kutii na kuamini, lakini Mungu atatumia hilo kubadili moyo wa mume wako. Sara hakungoja hadi Abrahamu alipoanza kumweka kwanza kumwamini, hatimaye alijifunza kujitiisha kwake hata hivyo, na Mungu alitumia hilo kumbadilisha Ibrahimu (1 Petro 3:1-6).

JITIISHE KWA MUME WAKO, SI WANAUME WOTE Biblia inasema mke anapaswa kumtii mumewe. Haisemi kwamba wanawake wote wanapaswa kujisalimisha kwa wanaume wote kwa kuwa hiyo si kweli. Hii ni sehemu ya uhusiano wa ndoa wenye upendo ambapo mwanamume anaongoza na mwanamke anajibu. Wanawake si lazima wanyenyekee kwa wanaume wote, lakini wanapaswa kujitiisha kwa waume zao wenyewe. Mwanamume hawezi kutarajia mwanamke ambaye hajaolewa au mke wa mwanamume mwingine ajinyenyekeze kwake na kumtumikia. Machoni pa Mungu, wanapaswa kutumikiana kama sawa (Waefeso 5:21; Wagalatia 3:28). Mwanamke hanyenyekei wala hajibu kila mwanaume. Hiyo ni kwa mumewe tu, katika uhusiano wa mke wa mume.

JITIISHE “KAMA KWA BWANA” “Enyi wake, watiini waume zenu kama kumtii Bwana” (Waefeso 5:22). Kishazi hicho kidogo, “kama kwa Bwana,” kinaleta tofauti kubwa katika maana ya hii. Ingawa huko Amerika wake hawapendi wazo la kuwasilisha, katika nchi nyingine, kama India, wanawake hufundishwa tangu wakiwa wasichana wadogo kwamba jukumu lao maishani ni kumtii mume wao na kufanya chochote anachosema. Wengine wanadhani mume wao ni bora kuliko wao, na wana heshima maishani kwa kufanya chochote anachosema. Mara nyingi wanaogopa kutotii na kufanya haraka sana wanayopaswa lakini si kwa upendo na imani mioyoni mwao. Mungu anasema hataki wanawake watii kwa nje tu, bali kutoka mioyoni mwao kama wanavyomtii Yesu. Mkristo hamjibu Yesu kwa woga bali kwa upendo na uaminifu. Ili kutii amri hii, wake Wakristo wanapaswa kuitikia waume zao kwa njia ileile: kwa hiari, kwa upendo, kwa uhuru na uaminifu kamili. Huu ndio uzuri wa ndani ambao Petro aliongelea katika 1 Petro 3:1-6 na ni muhimu zaidi machoni pa Mungu kuliko uzuri wa nje.

VIPI IKIWA MUME ANATAKA MKEWE ATENDE DHAMBI? Waefeso 5:24 husema kwamba wake wanapaswa kujitiisha kwa waume zao “katika kila jambo.” Lakini kile ambacho mume anataka mke wake afanye ambacho ni dhambi, je, anapaswa kumtii Mungu au mume wake? Sehemu iliyobaki ya Waefeso 5:24 inasema “kila kitu” maana yake ni “kama kanisa linavyojitiisha kwa Kristo” katika kila jambo. Yesu hangehitaji kamwe Wakristo watende dhambi. Anataka tu tufanye yaliyo mema kwa ajili yetu. Uongozi wa mume juu ya mke wake ni kuwa kama uongozi wa Kristo juu ya Wakristo. Kwa kweli, Mungu anataka waume wawatendee wake zao kama Yeye angefanya. Hilo ndilo jambo pekee ambalo

waume wanaweza kutarajia wake zao kutii – kumwakilisha Yesu katika jinsi wanavyoongoza familia zao.

Mungu alimpa mwanamume mamlaka aliyokabidhiwa, haki ya kumwakilisha katika maisha ya mke wake. Wakati hawakilishi tena Mungu lakini badala yake anampinga Mungu, hana tena mamlaka kutoka kwa Mungu juu yake. Mungu hampi mwanaume mamlaka ya kumwamuru mwanamke asimtii. Mwanajeshi katika jeshi lazima atii amri ya ofisa wake mkuu kwa sababu mtu huyo amekabidhi mamlaka kutoka kwa serikali. Lakini kama kamanda atamwamuru askari kufanya jambo dhidi ya serikali, askari hana wajibu tena wa kutii kwa kuwa kamanda huyo ametoka nje ya mamlaka yake. Ndivyo ilivyo kwa waume wanaotumia mamlaka yao dhidi ya Mungu.

Wazazi wana mamlaka juu ya watoto, na watoto wanapaswa kuwatii wazazi wao kwa kuwa wazazi wanapaswa kumwakilisha Mungu katika maisha yao. Wazazi wasipomwakilisha Mungu tena, ni lazima mtoto achague kumtii Mungu badala yake. Ndivyo ilivyo kuhusu serikali, ambayo itatawala kwa niaba ya Mungu, si dhidi yake. Mungu hazipi serikali mamlaka ya kumpinga. Si lazima tutii serikali zinazotaka tutende dhambi. Alipoamriwa na serikali kutohubiri, Petro alisema, “Imetupasa kumtii Mungu kuliko wanadamu” (Matendo 5:29).

Kuna wakati mke hatakiwi kumtii mumewe, na hapo ndipo anachotaka ni dhambi. Vashti hakumtii mumewe kwa sababu za kiadili (Esta 1). Alikuwa anamtaka afanye jambo ambalo hakuwa na haki ya kumuomba. Sara alienda pamoja na Abrahamu alipomwambia aseme kwamba yeye ni dada yake, naye alipatwa na matokeo hayo pia. Safira pia alijisalimisha kwa mume wake na kusema uwongo kuhusu pesa walizotoa kwa kanisa (Matendo 5:1-10). Yeye pia alikufa kwa ajili ya dhambi. Hakusamehewa kwa sababu mumewe alimtaka afanye hivyo. Abigaili, hata hivyo, hakumuunga mkono mume wake alipokuwa katika dhambi na Mungu alitumia tendo hilo kuokoa maisha ya watu wengi (1 Samweli 25). Mtu yeyote anapotaka tutende dhambi, sisi kama Wakristo tunapaswa kumtii Mungu kuliko wanadamu (Matendo 5:29).

KUJITIISHA HAIMAANISHI UNATAKIWA KUNYAMAZA Ikiwa mume wako anafanya jambo ambalo unahisi si sahihi, una kila haki, kama Mkristo mwenzako, kuzungumza naye kwa upendo (Waefeso 4:15). Ijapokuwa sio dhambi bali ni tofauti tu ya kimtazamo unapaswa kueleza maoni yako ilimradi tu kuyafanya kwa upendo na heshima. Sema mara moja tu, usilalamike (Mithali 25:24). Omba Mungu akupe hekima mumeo. Labda kile unachofikiria ni sawa, labda sivyo. Mungu amtie hatiani pale inapobidi. Unaweza na lazima ujulishe hisia na mahitaji yako au mume wako hatajua kuyahusu, lakini lazima uifanye kwa upole na kwa upendo (Waefeso 4:15; Wagalatia 3:3-4).

JE, JE MUME AKIPIGA MKEWE? Mungu anachukia talaka (Malaki 2:16), lakini Yesu mwenyewe alisema aliitayarisha kwa sababu ya madhara ambayo dhambi

inaweza kuwa nayo katika ndoa (Mathayo 19:3-9; Marko 10:4-9). Ilitolewa kwa ajili ya ulinzi wa mke ambaye alitelekezwa, hakutakiwa, au kuteswa kimwili. Angeweza kuwa huru kutokana na kutendewa kikatili na mume asiyemwogopa Mungu. Paulo aliongeza maneno kuhusu ndoa kwa kusema kanuni kwamba “Mungu anataka tuishi kwa amani” katika ndoa (1 Wakorintho 7:5). Hasemi talaka ni sawa, lakini anaruhusu mke kutengana na mume anayemdhuru yeye au watoto. Mungu hataki mke ajitiishe kwa mwanamume ambaye kwa wazi kabisa hamwakilishi katika jinsi anavyomtendea mke wake. Kwa kuwatenganisha yeye na watoto wanaweza kuwa salama, na kwa matumaini kuwapoteza kutamfanya mume kuchukua hatua za kushinda dhambi yake. Kuhusu talaka, Yesu alisema angalau mara mbili kwamba ikiwa mtu mmoja si mwaminifu kingono ndoa inaweza kuvunjika (Mathayo 5:31-32; 19:3-9; Marko 10:4-9).

B. KWANINI UWE NA UAMINIFU WA KUTII

Kuelewa maana ya utii ni muhimu, lakini pia kujua kwa nini Mungu anataka wanawake wawe nayo. "Wasilisha" ni amri, ni jambo linalopaswa kufanywa kila mara, si tukio la mara moja tu. Jinsi ilivyoandikwa katika Biblia huonyesha kwamba mwanamke anayejiitisha hufaidika kutokana na utii wake. Ni kwa ubora wake kwamba anafanya hivyo, sio tu kwa ajili ya mumewe. Ni zipi baadhi ya faida hizo?

KWA AJILI YA MKE Mke anapomjibu mume wake kwa kumwacha aongoze anafuata mfano wa wanawake waliomcha Mungu zamani (1 Petro 3:5) katika kutii amri ya Mungu kwao. Anaishi kwa utii kwa Mungu na mapenzi yake kwake. Mungu aliumba wanaume na wanawake tofauti sana. Wanaume wengi ni watu wenye akili timamu wanaopenda kutimiza mambo maishani. Wanawake wengi ni wahisi hisia zaidi ambao huweka uhusiano kwanza. Wanaume wanataka kutimiza mambo; wanawake wanafurahia kutumia muda na watu wengine. Wanawake huzungumza zaidi kuliko wanaume kwa sababu ndivyo wanavyoingana na wengine. Wanaweza kuwa wazi, wakishiriki hisia zao. Ni mara chache wanaume hufanya hivi. Wanaume wamehifadhiwa zaidi na hawaonyeshi hisia zao pia. Wanaume wameumbwa ili kujaza nafasi yao ya uongozi na mtoaji. Wao ni wazuri katika mambo haya. Hawajali mahitaji na hisia za wengine; hivi ndivyo wanawake wanavyofaa zaidi. Wanawake ni mama wa asili. Wanaume na wanawake wote ni wanadamu sawa machoni pa Mungu ingawa Mungu amewapa majukumu tofauti. Mwanamume huona kimantiki kufanya maamuzi ya kuongoza familia, lakini mwanamke huhisi kihisia mahitaji ya wale walio karibu naye ili kuwasaidia. Katika kundi la wanaume wote ulaini na upendo mpole wa wanawake haupo. Katika kundi la wanawake wote, hitaji la kuongoza na kudhibiti kwa kawaida halipo. Mungu aliumba kila mmoja kwa nafasi yake mwenyewe. Kwa hiyo Mungu anaposema mwanamke ajaze nafasi tupu za mwanamume (Mwanzo 2:18, 20), anazungumza kuhusu upendo, hisia, usikivu, upole na ujuzi wa kimama anaoleta

maishani mwake (Tito 2:3-5)) Anajaza nafasi hizo tupu. Kwa kufanya hivyo nafasi zake tupu zinajazwa pia. Lakini hatakiwi kuwa kiongozi, yule anayelinda na kuongoza, kwa kuwa hilo ni jukumu lake. Hapo ndipo nafasi zake tupu ziko na atazijaza. Mungu anamwamuru kujisalimisha ili aweze kujaza nafasi zake kwa kuongoza (Mwanzo 3:16; Waefeso 5:23). Mwanamke anafaidika kwa sababu Mungu ataongoza familia kupitia mume, na anamruhusu kutimiza wajibu wake wa kuwa kiongozi. Pia ananufaika kwa sababu atahisi salama kwa sababu Mungu anaongoza familia kupitia mume wake, kama vile Maria alivyohisi alipokuwa na Yosefu

Mke anapokuwa na tabia hii, atamuomba mume wake kila siku. Inaweza kuonekana kuwa yeye anayo bora kuliko yeye kwa sababu yeye ndiye kiongozi, lakini kwa mtu anayetaka kumfuata Mungu, hili ni jukumu zito sana. Ni muhimu sana kwake kumfuata Mungu na kuongoza familia yake kwa njia hiyo, si afanye anachotaka. Wanaume wanaomcha Mungu wanatambua wajibu huu mkuu. Omba Mungu akupe hekima na mwongozo. Kuwa mcha Mungu si rahisi. Wanaume wengi hawakukua na mfano mzuri wa mtu mcha Mungu katika maisha yao na hiyo inafanya iwe vigumu kwao. Omba Mungu amsaidie mumeo awe mtu ambaye Mungu anataka awe, kwa maana hilo lina faida kwenu nyote wawili.

Kujitiisha na kumtumikia mume kwa upendo na uaminifu huleta heshima kubwa kwa mke kutoka kwa Mungu na mumewe. Sipora hakujitiisha kwa Musa (Kutoka 4:18-26), Yezebeli hakunyenyeka kwa Ahabu (1 Wafalme 21), na Gomeri hakujitiisha kwa Hosea (Hosea 1-3), na kila mmoja wao aliteseka sana kwa ajili yake.

KWA AJILI YA MUME Kwa kumruhusu mume wake kuongoza, mke mcha Mungu anafanya hivyo ili aweze kutimiza wajibu wake aliopewa na Mungu na tamaa ya kuongoza (Mwanzo 3:16). Mwanamke anahitaji kupendwa

na mwanaume anahitaji kuhitajika. Wanaume wanahitaji kuheshimiwa kwa yeye ni nani na kile anachofanya. Anahitaji shukrani yako kwa jinsi anavyofanya kazi kwa bidii kwa familia. Anahitaji uwe rafiki yake na kufanya mambo anayofurahia. Anahitaji kujua unafurahi kumuona anaporudi nyumbani. Anahitaji umpe sapoti na kumtia moyo ndipo maisha yanakuwa magumu. Kwa kunyenyekea kwa uongozi wake mwanamke anaonyesha mumewe anahitajika, jambo muhimu sana kwa mwanamume.

Mwanamke humsaidia mume wake kukua kiroho kwa kuweka kielelezo cha kimungu kwa ajili yake (1 Petro 3:1). Kwa kumwamini anamwonyesha upendo na kutia moyo. Anaweza kujivunia mke wake na familia yake na kupata heshima na heshima kutoka kwa wengine kwa sababu ya familia yake inayomcha Mungu.

KWA AJILI YA WENGINE Kama ilivyotajwa ilipozungumza kuhusu waume, familia inayomcha Mungu huonyesha upendo wa Mungu kwa ulimwengu, na

vilevile jinsi Wakristo wanavyoitikia upendo Wake. Ni mfano muhimu kwa watoto katika familia na wengine kanisani pia. Mke anayejisalimisha kwa amana ni mfano mzuri kwa watoto wake na wanawake wengine katika kanisa na jamii.

C. NAMNA YA KUONYESHA UAMINIFU WA KUNYENYEKEA

Tunajua kwamba ni muhimu sana kwa wake kuonyesha uaminifu wa utii kwa waume zao. Je, ni baadhi ya njia gani wanaweza kuonyesha hili katika ndoa zao?

KWA KUMTUMAINIA KUONGOZA Kama ilivyosemwa hapo awali, kujitiisha kwa mume kwa amana kunamruhusu kutimiza amri aliyopewa na Mungu na tamaa yake ya ndani ya kuongoza familia yake.

KWA KUISHI MAISHA SAFI Wake lazima waishi maisha matakatifu bila dhambi (1 Petro 3:2). Unapaswa kujaribu kuwa kama Yesu katika yote unayofikiri, kuhisi, kusema na kufanya. Tunda la Roho linapaswa kuwa dhahiri katika maisha yako (Wagalatia 5:22-24). Ikiwa unaishi maisha ya kumtii Yesu itarahisisha sana mumeo kuishi jinsi Yesu anavyotaka aishi. Haijalishi ikiwa mume anamfuata Mungu au la, mke lazima asome Biblia yake na kusali kila siku, aishi kwa kumtii Yesu, na kufanya yote awezayo kumfuata.

KWA HESHIMA NA HESHIMA Petro anasema wake wanapaswa kuishi maisha ya uchaji (1 Petro 3:2) na Paulo anasema wake wanapaswa kuwaheshimu waume zao (Waefeso 5:33). Hizi zinamaanisha karibu kitu kimoja. Kila mwanaume anahitaji heshima ya mke wake. Wanaume wanahitaji heshima kama vile wanawake wanahitaji upendo. Wake, fikiria jinsi unavyohisi unapofikiri kwamba mume wako hakutendei kwa njia ya upendo. Ndivyo anavyokuhisi unapokosa heshima kwake. Wanaume hujifunza kuficha maumivu yao, ingawa wengine hujibu kwa hasira na kuwaumiza wengine. Wanaume wanahitaji heshima. Wanahitaji kujua wanafanya kazi nzuri katika kuongoza na kutunza familia zao. Muulize mume wako ikiwa kuna njia zozote ambazo humheshimu na msikilize anachosema. Ona kwamba Biblia haimuamuru mwanamke kumpenda mume wake; hilo hutokea kwa kawaida na halihitaji kuamriwa. Lakini kumheshimu mume mara nyingi ni vigumu kwa wanawake na kunaweza tu kufanywa kwa msaada wa Mungu. Mwonyeshe heshima kwa kumkamilisha na sio kumkosoa. Jisifu juu yake kwa wengine. Thamini jinsi anavyojaribu kuwa mume mzuri na umwambie hivyo. Msikilize anapozungumza. Jaribu kuelewa jinsi anavyohisi. Muulize maswali ikiwa huelewi anachosema. Fikiria juu ya mahitaji yake kabla ya yako mwenyewe. Usimlinganishe na wengine; hutaki akufananishe na wanawake wengine! Fanya yote uwezayo ili kumtia moyo. Sema kitu cha fadhili kwake kila siku. Mjulishe kuwa unamwamini na kumwamini. Usidhani anajua jinsi wewe au watoto wanavyohisi kuhusu mambo. Unahitaji kumwambia kwa heshima na kwa maneno ya upendo. Unapotofautiana na jambo, fanya hivyo kwa heshima pia. Abigaili alimsahihisha Daudi alipokuwa anakuja kuua familia yake,

lakini alifanya hivyo kwa uangalifu na kwa upole (1 Samweli 25). Jihadhari sana na sauti ya sauti yako au jinsi unavyosema kwa sauti kubwa (Mithali 18:21). Huenda usione, lakini wanaume wanaweza kuchukua hasira iliyofichwa kwa urahisi. Hakikisha hakuna hasira unapozungumza. Omba kuhusu hilo na ulifanyie kazi pamoja na Bwana kabla ya kuzungumza. Kumbuka kwamba unapogombana, kila mtu hupoteza; anayeshinda ni Shetani pekee. Unaweza kusema ukweli kwa upendo kwa mume wako, kama vile Abigaili alivyomfanyia Daudi (1 Samweli 25), lakini usiwe mkosoaji au kumsumbua (Mithali 25:24; 18:21). Waume wanahitaji mke wa kuwatia moyo na kuwategemeza. Wanaume wengi wanajua vizuri mapungufu yao na hawapendi zaidi kuliko wewe. Wanakuhitaji uwasaidie kushinda mambo haya, si kuendelea kuwaambia kuhusu udhaifu wao. Uwe na subira kwake, kama unavyotaka Mungu akuvumilie (Mathayo 7:5). Usifikiri kwamba anajua unachohisi au kufikiria - hajui. Hata ukimwambia anaweza asikuelewi au akasahau ikabidi aambiwe mara nyingi. Sikiliza kwa subira anapozungumza, hata ikiwa alisema hapo awali. Hiyo inaonyesha kwamba unamjali, na yeye ni muhimu kwako.

KWA KUWA RAFIKI WAKE Baadhi ya wanawake wanapendelea marafiki wa kike kwa kuwa wanaweza kuwaelewa kwa urahisi zaidi na jinsi wanavyohisi. Lakini Mungu anataka waume na wake wawe marafiki wakubwa, ndiyo maana alimuumba Hawa kwa ajili ya Adamu hata kabla dhambi haijaingia duniani.

KWA ROHO YA UPOLE NA UTULIVU Hakuna anayependa mwanamke mwenye sauti ya juu na mbabe. Kila mtu anajua hafanyi kama Yesu. Mungu anasema mwanamke awe na roho ya upole na utulivu (1 Petro 3:4). Daima kuwa mkarimu na mpole, hata unaporekebisha au kutokubaliana na mumeo. Usizingatie udhaifu wake. Mtendee vile vile ukiwa nyumbani kama unavyofanya ukiwa nje ya nyumba. Fikiria juu ya mema anayofanya, sio makosa na kushindwa kwake (Wafilipi 4:8).

KWA KUTOZUIA MAPENZI Baadhi ya wanawake hutumia ngono ili kuwadhibiti waume zao au kuwaadhibu ikiwa hawapendi jambo ambalo wamefanya (au hawajafanya). Usitumie kumtawala au kumdanganya mume wako, kama Delila alivyofanya kwa Samsoni na Tamari kwa Yuda. Mungu anasema mwili wako ni wa mume wako, si wako, na Mungu anasema unapaswa kufurahia mwili wake na yeye kufurahia wako (1 Wakorintho 7:2-5). Ngono si kitu ambacho mwanamke anapaswa kustahimili; anapaswa kuwa mshiriki aliye tayari, akifurahia kama vile mume wake. Mungu aliumba ngono na kuwapa mume na mke kwa raha zao. Ni zawadi ya harusi ya Mungu kwa wanandoa na Yeye hufurahishwa sana tunapoifurahia.

KWA KUTOKUOGOPA Hofu ni mojawapo ya silaha kubwa za Shetani dhidi ya wake (1 Petro 3:6). Usiogope kusema au kufanya jambo sahihi. Usiogope

kushindwa au kuaibishwa. Usiogope kile wengine wanachofikiri mradi tu unajua unafanya kile Yesu anataka na kumfuata. Usiogope kitakachotokea kwako ikiwa hatamfuata Mungu kwa usahihi. Mungu bado anatawala maisha yako na familia yako, na vitu vyote vitatumika kwa wema wake (Warumi 8:28). Usiogope nini kitatokea kwako ikiwa mume wako hatakidhi mahitaji yako. Wapeleke kwa Yesu badala yake. Hakuna mwanaume anayeweza kukidhi mahitaji yote ya mke wake. Mungu anahakikisha hilo! Anataka wake bado wamhitaji Yeye na waje Kwake kwa mambo ambayo mume hawezi kutoa. Omba, soma Biblia yako na uendeleo kukua kiroho. Ishi maisha ya kumcha Mungu hata iweje. Usiruhusu dhambi za mwingine kuwa kisingizio cha wewe kufanya dhambi. Peleka mahitaji yako ambayo hayajatimizwa kwa Yesu na umwombe akutane nayo

KWA KUMSAMEHE MUME WAKO Ni muhimu sana kwa mke kumsamehe mume wake mara tu anapofanya jambo la kuumiza au kumkatisha tamaa, kama vile mume anapaswa kufanya vivyo hivyo na mke wake (Waefeso 4:26-27, 31-32). . Mke mcha Mungu lazima awe msamehevu mzuri, hata ikiwa ni mara 490 kwa siku (Mathayo 18:21-35). Wake wanapaswa kuwa kama Yesu na kwa hiyo wanapaswa kusamehe kama Yeye anavyosamehe.

D. JINSI YA KUWA NA UAMINIFU WA KUJITIISHA.

Mungu anataka mke awe na imani yenye utii kwa mume wake. Haiji kwa wanawake wengi kumwamini mwanaume na kumtegemea. Je, anawezaje kuwa na imani na upendo huu moyoni mwake ili aweze kufanya hivyo anapojinyenyekeza kwa Yesu badala ya kupitia tu miondoko?

KWA KUWA NA UHUSIANO WA KARIBU BINAFSI NA MUNGU Ni kwa nguvu za Yesu pekee ndipo jambo hili linaweza kufanyika, kwa hiyo hakikisha hakuna dhambi maishani mwako na kwamba unatumia muda pamoja Naye kusoma Biblia na kuomba kila siku. Omba siku nzima huku unafanya mambo mengine. Ishi kwa kutegemea neema na rehema za Mungu katika maisha yako. Unapokuwa na mahitaji ambayo mume wako hatatii, jaribu kuzungumza naye kuyahusu, lakini zungumza na Mungu pia. Mwambie atimize mahitaji hayo, kisha mwamini Yeye atafanya. Kama ilivyosemwa hapo awali, anaahidi kutunza wanawake wakati mwanamume hafanyi hivyo (Yeremia 49:11).

KWA KUJAZWA NA MATUNDA YA ROHO MTAKATIFU Unapoishi kwa ajili ya Yesu na kumtanguliza katika yote unayowaza na kuyatenda, atakujaza kwa Roho wake Mtakatifu na matunda yake yatazaa ndani yako: “upendo, furaha, amani; uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, upole na kiasi. Juu ya mambo kama hayo hakuna sheria” (Wagalatia 5:22-24). Kuamini na kupenda kutoka moyoni mwako sio kitu ambacho unaweza kujifanya au kufanya tu kutokea. Omba kila siku ili Mungu azae sifa hizi ndani yako.

KWA KUIGA MFANO WA YESU Kujitiisha kikamilifu kwa Yesu na kumwamini Baba Yake wa mbinguni ni kielelezo ambacho wanawake wanapaswa kufuata katika maisha yao wenyewe (Mathayo 20:26-28; 10:24-25; Yohana 13:1-17). Fuata mfano wa Maria na Yosefu pia. Labda unajua mke aliye karibu ambaye ni mfano mzuri wa Yesu katika hili. Mwambie akusaidie na kuomba pamoja nawe. Nyote wawili mnaweza kuwa faraja kwa kila mmoja.

HITIMISHO.

Asante Mungu kwa ajili ya mumeo. Mwombee. Jiombee mwenyewe. Na kumbuka, usifikiri juu ya kile mume wako anaweza kukufanyia, fikiria juu ya nini unaweza kufanya kwa mume wako! Ukitanguliza mahitaji yake na yeye kutanguliza mahitaji yako basi ndoa yako itakuwa vile Mungu anataka. Utakuwa na uhusiano unaoonyesha jinsi uhusiano na Yesu unapaswa kuwa. Ndio maana anajiita bwana harusi na sisi bibi arusi wake.

Sasa unajua Mungu anatazamia nini kwa wake na jinsi ya kufanya. Fuata mfano wa Yesu na utegemee tunda la Roho ili uweze kuonyesha uaminifu wa utii kwa waume zako. Sasa tuangalie Mungu anatarajia ndoa za walio katika huduma ziweje.

KUTOKA KWA MKE WANGU.

“Msijisumbue kwa neno lo lote, bali katika kila jambo kwa sala na dua pamoja na kushukuru, haja zenu na zijulikane na Mungu. 7 Na amani ya Mungu, ipitayo akili zote, itawahifadhi mioyo yenu na nia zenu katika Kristo Yesu” (Wafilipi 4:6-7).

Mungu atuamuru TUACHE woga. Sisi, kama wanawake, tunahitaji kuchagua KUTOogopa. Paulo anatuambia jinsi ya kufanya hivi: amua katika akili yako kumwamini Mungu na usiogope, muulize Mungu haswa juu ya shida au hofu yako, furahi na kumshukuru Mungu kwa wema wake wote maishani mwako na jinsi alivyokuonea huruma na upendo siku zote. , na kisha amani inayotoka kwa Mungu pekee ijaze moyo na roho yako na faraja. Yesu anaitwa Mfalme wa Amani.

III. NDOA NA HUDUMA

Wazo Muhimu: Mungu anahitaji wachungaji na wake zao kufanya kazi pamoja kama timu, kuweka ndoa zao mbele ya huduma yao, na kutowapuuza watoto wao. (Sura hii ni ya wachungaji na wake wa wachungaji. Pia inawahusu wazee na wale wote wanaofanya kazi katika kanisa kwa njia yoyote ile. Hata kama hufanyi hivyo, bado ni vizuri kusoma na itatoa taarifa za manufaa, muhimu kwa Wakristo wote. ndoa.) Kuwa na ndoa jinsi Mungu alivyokusudia ni kazi ngumu; lakini inaweza kuwa baraka ya kweli. Uchungaji pia ni kazi ngumu, lakini pia inaweza kuleta baraka kubwa. Ndoa na uchungaji wa pamoja inaweza kuwa ngumu sana lakini

yenye faida sana. Shetani huwashambulia waume na baba, familia za Kikristo na wachungaji. Mkiwa wote hawa, mnajua mtashambuliwa. Mara nyingi hatuoni mifano ya familia ya mchungaji mcha Mungu, kwa hivyo hatujui inapaswa kuwaje. Kuna familia moja kama hiyo katika Biblia tutakayotumia kama mfano: Akila na Prisila.

AKILA NA PRISILA Akila na Prisila walikuwa Wayahudi waliokuwa wakiishi Roma lakini walilazimika kuondoka mnyanyaso ulipoanza. Walihamia Korintho na kufanya kazi ya kutengeneza mahema (Matendo 18:1-2). Paulo alipofika Korintho kuhudumu alifanya kazi ya kushona mahema na akawafahamu (Matendo 18:3). Wakamkaribisha akae nao na kufanya kazi pamoja kutengeneza mahema. Kila Sabato, Paulo alizungumza katika sinagogi akiwaambia Wayahudi na Wagiriki kwamba Masihi amekuja (Matendo 18:4). Walipokuwa wakikaa pamoja na Paulo kutengeneza hema na kukutana katika sinagogi. Alieleza kuhusu Yesu kuwa Masihi, nao wakaweka imani yao katika Yesu. Walikuwa wakizungumza na Paulo kila siku kwa mwaka mmoja na nusu Punde walianza kumsaidia katika huduma yake. Paulo aliwafundisha na kuwazoeza kila siku, na waligundua Mungu alikuwa amewaita kwenye huduma na kuwapa karama ya kutumika. Baada ya mwaka mmoja na nusu Paulo alihisi Mungu akimwita kuendelea kuhudumu katika mji tofauti, hivyo akasafiri kwa meli hadi Efeso (Matendo 18:18-19). Akila na Prisila walikwenda pamoja naye. Upesi Paulo aliondoka, akielekea Siria, lakini Akila na Prisila wakabaki ili kuendeleza kazi ambayo Paulo alikuwa ameanzisha huko Efeso. Ilikuwa huduma yao ya kwanza bila Paulo, lakini alikuwa amewazoeza vyema. Efeso ulikuwa mji wenye ushawishi mkubwa zaidi katika Asia Ndogo na baadaye ungekuwa kitovu cha kanisa la kwanza. Akila na Prisila waliongoza kanisa lilipoanza na kukua. Ilikutana nyumbani kwao (1 Wakorintho 16:19). Tukio muhimu walipokuwa huko ni kwamba msomi mkuu wa Biblia na mzungumzaji hodari aitwaye Apolo, alikuja Efeso na alikuwa akihubiri kuhusu Yesu lakini hakujua kifo na ufufuo Wake. Alifundisha ubatizo wa Yohana pekee (Matendo 18:24-26). Akila na Prisila walimwalika nyumbani kwao na kumfundisha kuhusu Yesu (Matendo 18:26). Walimshauri katika kweli, na akawa mpanda kanisa mwenye nguvu kwa miaka mingi (Matendo 18:25).

Baadaye, walirudi Rumi kuhudumu (Warumi 16:3), labda wakizungumza na Wayahudi waliowajua huko kabla ya kukimbia miaka ya awali. Walikuwa na ujasiri na walihatarisha maisha yao kwa ajili ya Paulo na wengine (Warumi 16:3). Baada ya miaka mingi, walirudi Efeso (2 Timotheo 4:19). Walikuwa na huduma ndefu na yenye matunda pamoja. Tunapoangalia ndoa na huduma zao tunaweza kupata baadhi ya kanuni ambazo zinaweza kuwasaidia wachungaji na wake zao leo.

A. WALIFANYA KAZI PAMOJA KAMA TIMU

WALISAFIRI NA KUFANYA KAZI PAMOJA Wanafunzi wa Yesu walichukua wake zao waliposafiri pamoja naye (Mathayo 27:55; Marko 15:41; Luka 23:55) na baadaye, walipoanzisha makanisa mapya katika miji mbalimbali (1 Wakorintho. 9:5). Petro alifanya hivi pia (1 Wakorintho 9:5). Wanawake hawa walikuwa sehemu muhimu ya huduma na walitoa mchango mkubwa katika kazi hiyo. Akila na Prisila walikuwa timu nyingine ya mke wa mume, wakihama kutoka mji hadi mji lakini sikuzote walisafiri na kufanya kazi pamoja.

Mungu anataka wachungaji siku hizi wajumuishe wake zao katika kazi ya huduma. Kama tulivyoona katika kitabu hiki, waume wanahitaji wake zao ili wawe kamili (Mwanzo 2:18, 20). Wanapaswa kuwa mtu mmoja katika miili miwili (Mwanzo 2:24). Hawapaswi kutengana kimwili isipokuwa lazima kabisa (1 Wakorintho 7:5), na kisha, kwa muda mfupi tu. Wachungaji wanahitaji rafiki bora, mshirika wa maombi, mtu wa kushiriki naye mawazo na kutoka kwao kupokea ufahamu na ushauri. Wanahitaji kutiwa moyo. Wanahitaji karama za kiroho za wake zao kwa kuwa wanakamilisha wao wenyewe. Wachungaji wanahitaji kufanya kazi na wake zao kwa ajili ya nguvu zao binafsi, pamoja na huduma yao.

WALIENDELEZANA Mara sita Akila na Prisila wanatajwa katika Matendo. Akila ndiye mchungaji, na Prisila ndiye mke. Jina la Akila linatajwa mara mbili kwanza, na mara nne jina la Prisila linatajwa kwanza. Inaonekana nyakati hizo jina lake linatajwa kwanza, alikuwa akiongoza katika huduma kwa kutumia karama zake za kiroho alizopewa na Mungu. Anaonekana kuwa na kipawa cha kufundisha na alikuwa mwalimu mwenye kipawa. Wengine hata wanafikiri huenda aliandika kitabu cha Waebrania, kwa maana kinasikika sana kama Paulo, ambaye alimfundisha, lakini ana tofauti nyingi zinazoonyesha kuwa kiliandikwa na mtu mwingine. Kitabu hicho hakina jina la mwandishi, kwa kuwa ikiwa mwanamke aliandika, wengine wanaweza kupinga. Labda aliandika lakini hakutaka kusababisha matatizo kwa wale ambao hawakufikiri kwamba Mungu angemchagua mwanamke wa kuiandika. Kulikuwa na baadhi ya wakati huo, kama sasa, ambao waliamini kimakosa kwamba mwanamke hawezi kuhudumu pamoja na wanaume. Paulo anasema hawawezi kuwa na mamlaka juu ya wanaume na lazima wawe chini ya mamlaka ya kiume, lakini vinginevyo, wanapaswa kutumia karama zao kuhudumu (1 Timotheo 2:11-15). Ni wazi kwamba Prisila alikuwa chini ya mamlaka ya mume wake walipokuwa wakisafiri na kuhudumu. Debora aliwaongoza Wayahudi lakini ilikuwa chini ya mamlaka ya Baraka (Waamuzi 4-5). Ndivyo ilivyo kwa mke wa mchungaji yeyote ambaye anahudumu pamoja na mume wake leo. Akila alitambua kwamba Prisila alikuwa na zawadi ambazo hakuwa nazo na akamruhusu azitumie. Hakuwa na wivu na hakuruhusu kiburi chake kusimama katika njia ya huduma. Mungu alimpa yeye ili kusawazisha, kumkamilisha kama mtu na kama mchungaji, na kwa wazi, alifanya kazi nzuri ya

kufanya hivyo. Ndivyo ilivyo kwa wachungaji leo. Ni lazima wawatie moyo wake zao kutumia vipawa vyao na kuwapa nafasi za kutumikia pamoja nao chini ya mamlaka yao. Wanaume wanaweza kuwa na ufanisi mara mbili kwa njia hiyo, na kazi ya pamoja ni mfano mzuri kwa wengine kuhusu jinsi ndoa zinapaswa kufanya kazi.

KUKUTANA NA MKE, SI MCHUNGAJI MSAIDIZI Mara nyingi wachungaji wanapopata msaada wa wake zao katika huduma, ni kuwafanya wafanye kazi ngumu ambayo hakuna mtu anataka kufanya. Hivyo sivyo Mungu amewapa wake za wachungaji kufanya. Wake za wachungaji wameitwa kwenye huduma kwa uwazi kama wachungaji wanavyoitwa. Hawapaswi kufanya mambo ambayo wengine wanaweza kupewa kufanya au wanaweza kukosa muda wa kufanya kile ambacho Mungu amewaita na kuwapa karama kufanya. Wachungaji wanapaswa kuwafundisha wengine kutumikia (Waefeso 4:12). Akila hakuwa na Prisila kufanya kazi ambayo wengine wangeweza kufanya au kufanya mambo ambayo hakutaka kufanya. Alimlinda dhidi ya kufanya kazi kupita kiasi na kutoka kwa wengine kutumia wakati wake ili afanye mengi zaidi

mambo muhimu alikuwa anayajua vizuri. Je! unajua karama za kiroho za mke wako ni nini? Unafanya nini kumsaidia kuzitumia?

IBADA NA MAZUNGUMZO PAMOJA Akila na Prisila lazima wawe na nyakati za kujifunza Biblia na kusali pamoja kila siku. Mume anapaswa kuanzisha na kuongoza katika hilo, lakini mke anaweza pia kuchangia mawazo na kushiriki yale ambayo Mungu anamfundisha. Katika Yesu mume na mke wako sawa kiroho (Wagalatia 3:28).

TEGEMEA HEKIMA YAKE, AKILI Mume hufanya vyema kusikiliza ufahamu, mapendekezo na maoni ya mke wake. Anaweza kuona mambo ambayo hatani na anaweza kuwa na hekima nyingi. Mke wangu hunipa umaizi mzuri kwa mahubiri yangu na mapendekezo muhimu kuhusu jinsi ya kuyaboresha. Vipawa vyake vya uinjilisti na maombi vinasaidia sana karama zangu za kufundisha na ushauri. Tunaomba pamoja na kufanya kazi pamoja vizuri kama timu. Ninamhitaji sana na siwezi kuwa mtu au mchungaji niliye bila msaada wake. Mwanamke aliyesifiwa sana katika Mithali 31:10-31 pia alikuwa hivyo. Mume wake alimpa nafasi nyingi za kutumia zawadi zake, na alikuwa baraka sana kwake. Ili wanawake wawe kama yeye, wanahitaji mume kama alivyokuwa naye anayemtia moyo kutumia talanta na vipawa vyake kadiri awezavyo na anayempa nafasi nyingi za kufanya hivyo.

Wake lazima wawe na hakika kwamba wako karibu na Mungu ili wasipotoshwe katika mwongozo wanaowapa waume zao, kama Hawa (1 Timotheo 2:11-15), mke wa Ayubu (Ayubu 2:9), Yezebeli (1 Wafalme 21:21. 7-16) au Zipora (Kutoka 4:25-26). Waume, pia, wanaweza kutoa mwongozo mbaya kwa wake zao kama Ibrahimu alivyofanya kwa Sara (Mwanzo 12:13-19 na 20:5-12) au Anania kwa

Safira (Matendo 5:2). Wanaweza pia kupuuza ushauri mzuri kutoka kwa wake zao, kama Pilato alivyofanya kutoka kwa mke wake (Mathayo 27:19).

B. NDOA YAO IKAWA KWANZA.

KIPAUMBELE CHA KWANZA Kipaumbele cha kwanza cha mchungaji ni kukua kiroho kwa kusoma Biblia na kuomba kila siku. Zaidi ya hayo anapaswa kujali afya yake ya kimwili. Kipaumbele chake kinachofuata, kabla ya kitu kingine chochote maishani, ni mke wake. Kufuatia yeye kuja watoto wake, na kisha kanisa lake na wazazi wake. Mungu anaweka wazi kwamba ndoa huja kabla ya huduma! Kipaumbele cha kwanza cha mke wa mchungaji ni afya yake ya kiroho, kihisia na kimwili; baada ya hapo huja kukidhi mahitaji ya mumewe, kisha mahitaji ya watoto wake, na hatimaye, baada ya hayo, mahitaji ya kanisa. Usimfanye afanye mengi katika huduma yako hivi kwamba lazima apuuze mahitaji yake mwenyewe, mahitaji yako au mahitaji ya watoto. Tafuta uwiano mzuri unaofanya kazi kwa kila mtu.

Akila na Prisila walikuwa na huduma ndefu yenye matokeo pamoja. Hilo hutukia tu wakati mume na mke wanapokuwa na aina ya ndoa ambayo Mungu anatazamia wawe nayo. Inamaanisha kutanguliza ndoa yao kabla ya huduma yao. Mungu hatarajii wachungaji watoe dhabihu ndoa zao au watoto wao kwa ajili ya huduma. Anasema wakifanya hivyo, hawapaswi kuwa wachungaji (2 Timotheo 3:4-5). Ni juu ya mume kuhakikisha kuwa hii haifanyiki. Yeye ndiye kiongozi, na Mungu atamwajibisha. Mchungaji anapokufa na kusimama mbele za Mungu, Mungu hataangalia jinsi alivyokuwa mchungaji mzuri bali jinsi alivyokuwa mume na baba mzuri. Ikiwa tu alifanya kazi nzuri huko, atalipwa pia kwa kuwa mchungaji mzuri.

MARAFIKI KWANZA YA YOTE Ili Akila na Prisila wawe pamoja katika kazi ya kutengeneza mahema, nyumbani, na katika huduma ina maana lazima wawe wameelewana sana. Lazima walikuwa bora zaidi marafiki. Mungu anatarajia mchungaji na mke wawe marafiki bora. Aliwaumba wake ili kukamilisha waume (Mwanzo 2:18, 20), kujaza nafasi zake tupu (Mwanzo 2:24). Mume hufanya hivyo kwa mke pia. Marafiki hushiriki hisia na mawazo yao; wanatia moyo na kusaidiana, wanacheka na kufurahi pamoja, wanapatikana kila mara kusaidiana, chochote kile. Ukitazama kisa cha Mariamu na Yusufu, pamoja na yeye kutaka kwenda naye Bethlehemu, ingawa alikuwa na ujauzito wa miezi tisa na sheria ilisema hakutakiwa kwenda, ni wazi walifurahia kuwa pamoja kama marafiki pia. kama mume na mke. Ikiwa mke wako sio rafiki yako wa karibu, unakosa kitu muhimu sana.

WEKEZA MUDA KATIKA NDOA YAKO Tunapopata pesa, lazima tuutumie pesa nyingi kwa chakula, nyumba na bili. Lakini tunajaribu kutotumia yote. Tunajaribu kuwekeza baadhi yake katika benki kwa siku zijazo, kwa hivyo itakua, na tunaweza kuteka baadaye. Mungu hutupatia tu kiasi kidogo cha fedha, na ni

lazima tuzitumie kwa hekima. Anatupa tu muda mdogo, pia, na hiyo pia lazima itumike kwa busara. Mengi yake tunaitumia kwa shughuli za maisha na huduma, lakini lazima tutenge baadhi ya kuwekeza katika ndoa zetu. Kutumia wakati na mke wako ni sawa na kuweka pesa benki kwa siku zijazo. Hata hivyo, ukiwa na mke wako, unaweza kufurahia wakati na vilevile kuwekeza pesa kwa ajili ya wakati ujao. Kutumia muda na mkeo ndio njia pekee ya kuwa na ndoa na urafiki kukua. Unahitaji muda wa kuzungumza na kusikiliza, muda wa kuomba, muda wa kucheka, muda wa kuota kuhusu siku zijazo, muda wa kukaa kimya na kufurahiana. Uhusiano wetu pamoja na Mungu hausitawi isipokuwa tukitumia wakati mzuri pamoja Naye, na ndivyo ilivyo pia kuhusu uhusiano wetu na mwenzi wetu wa ndoa.

ONDOKA SIKU MOJA KWA WIKI Njia mojawapo ya kuwa na wakati kwa ajili ya mke wako na familia ni kuhakikisha kwamba unaondoka siku moja kwa wiki. Hatuko chini ya sheria, lakini kanuni ya kufanya kazi siku 6 na kupumzika moja ilianza muda mrefu kabla ya sheria. Ilianza na uumbaji (Kutoka 10:8-11). Kanisa la kwanza lilibadilisha siku kutoka Jumamosi hadi Jumapili kwa sababu Yesu alifufuka siku ya kwanza ya juma (Marko 16:9; Matendo 20:7). Bado, kanuni ni sawa. Mungu anataka tupumzike kazini siku moja kwa juma. Kwa wachungaji, Jumapili si siku ya kupumzika. Ni siku yetu yenye shughuli nyingi zaidi katika juma. Hiyo ni sawa, mradi tu tuchukue siku nyingine ya kupumzika na kukaa na familia yetu.

Wayahudi walipaswa kuchukua siku moja kila baada ya siku saba na mapumziko ya mwaka mmoja kila baada ya miaka saba ili wao na nchi wapate kupumzika. Sababu moja iliyowafanya waende utumwani kwa miaka 70 ni kwa sababu walikiuka amri hii kwa miaka 490. Kwa hiyo Mungu akawaweka mahali ambapo hawakuweza kulima au kulima ardhi yao kwa miaka 70 ambayo ingepaswa kupumzika. Hivyo ndivyo Mungu alivyo makini kuhusu amri hii kutiwa. Chagua siku moja ya juma na uwajulishe watu wako hutapatikana siku hiyo kila wiki hata iweje. Wafundishe kwa nini ili waelewe kanuni na waweze kuitumia katika maisha yao wenyewe. Mnaweza kupika na kufanya mambo pamoja nyumbani, lakini epuka miradi ya huduma au kazi. Mungu anasema akili na miili yetu lazima ipumzike siku moja katika saba.

Wayahudi pia walikuwa na sikukuu kadhaa katika mwaka ambapo wangechukua siku kadhaa za mapumziko. Kuchukua siku chache za mapumziko kila mwaka ili kuondoka na mke wako au familia yako yote ni wazo zuri na kanuni ambayo hakika Mungu ataibariki. Hili sio tu jambo ambalo Mungu hupendekeza au kuruhusu. Ni kitu anachohitaji kwetu na kwa ndoa zetu.

ZIMA SIMU ZA SERIKALI Tuseme mtu fulani alikuja kwako na kuchukua pochi yako na kutoa pesa, kisha mtu mwingine akafanya vivyo hivyo, na muda si muda mtu mwingine akafanya hivyo - ungefanya nini? Je, ungewaruhusu kuchukua pesa

zako? Hapana, kwa sababu ikiwa ungefanya haungekuwa na ya kutosha kwako mwenyewe. Mungu hutupatia tu kiasi fulani cha fedha, na ni lazima tuzitumie kwa mambo anayotaka tuzitumie. Ndivyo ilivyo kwa wakati wetu. Mungu hutupatia muda mdogo, na ikiwa tutawaruhusu wengine wachukue kutoka kwetu basi hatutakuwa na wakati wa mambo muhimu.

Unapoomba au kusoma Biblia yako, unapokuwa na mazungumzo au ibada pamoja na mke wako au familia, wakati ni siku yako ya kupumzika; au wakati wowote maalum kama huo, usijibu simu yako ya rununu! Usiruhusu mtu kusukuma njia yake katika maisha yako na kukatiza uhusiano wako na Mungu, mke wako au familia yako. Wengine wanaweza kusubiri; uhusiano wako na Mungu, mke na familia hauwezi. Unaweza kuwapigia tena baadaye, au ikiwa ni muhimu watakupigia tena wakati mwingine. Wachungaji lazima wawe wasimamizi mzuri wa pesa zao, wasiruhusu wengine waje kuzichukua. Lazima pia wawe wasimamizi mzuri wa wakati wao na wasiruhusu wengine waje kuchukua wakati wao, pia. Wachungaji waliweza kufanya kazi vizuri sana kabla ya simu za mkononi, na bado wanaweza kufanya kazi bila wao kuwashwa kila wakati!

TULINDANENI Kuna wale wa kanisani au kwenye jumuiya ambao wangejinufaisha kwa mchungaji au mke wake. Wengine wanataka ushauri, wengine wanataka msaada, wengine wanaweza kutaka pesa au umakini. Mchungaji lazima amlinde mke wake dhidi ya wale ambao wangetumia wakati wake kwa kuwaambia hapana. Anaweza kumlinda kwa kumwonya au kuzungumza nao na kuwaambia mchungaji hawezi kuwasaidia kwa wakati huo. Wachungaji na wake hulindana dhidi ya majaribu ya ngono kwa kuhakikisha uhusiano wao wa kihisia na kingono ni wa karibu na wenye nguvu.

POKEA MALIPO YA KUTOSHA KUTOKA KWA KANISA LAKO Si makanisa yote yanayoweza kumlipa mchungaji mshahara mzuri, lakini ikiwa wanaweza, wanatakiwa kufanya hivyo (1 Wakorintho 9:3-12; 1 Timotheo 5:17-18). Wengine wanafikiri mchungaji anapaswa kuishi kwa pesa kidogo kuliko watu wa kanisa. Hiyo si kweli na sivyo makuhani katika Agano la Kale au wachungaji katika Agano Jipya wanavyoishi. Mchungaji anapaswa kuwafundisha watu wake kutoa (2 Wakorintho 9:7). Wachungaji wanapaswa kuwafundisha watu wao kumtolea Mungu; kama sivyo, wanawaruhusu kutenda dhambi kwa kumnyang'anya Mungu kile ambacho ni chake (Malaki 3:8). Mshahara wa mchungaji unapaswa kuwa sawa na mshiriki wa kawaida wa kanisa lake. Wachungaji lazima wawafundishe watu wao umuhimu wa kutoa pesa kwa Bwana kupitia kanisa, na yeye kupokea mshahara kutoka kwake (1 Wakorintho 9:3-12; 1 Timotheo 5:17-18). Maisha ni magumu vya kutosha kwa familia na mke wa mchungaji kuliko kuishi bila pesa za kutosha kwa chakula na vitu vingine. Unapopokea mshahara wako, mwachie mkeo apate kiasi anachohitaji kwanza. Usitumie kwa ajili yako mwenyewe au

kwa ajili ya kanisa na kisha usiwe na ya kutosha kwake kuitumia kwa ajili ya familia.

BUSTANI YA NDOA Njia nzuri ya kuelewa kuhusu ndoa ni kufikiria bustani. Mithali 24:30-34 hutumia bustani kutufundisha mambo fulani kuhusu maisha na ndoa. “Nalipita shamba la mtu mvivu, nikapita shamba la mizabibu la mtu asiye na hukumu; miiba ilikuwa imemea kila mahali, ardhi ilikuwa imefunikwa na magugu, na ukuta wa mawe ulikuwa umebomoka. Nilielekeza moyo wangu kwa yale niliyoyaona na kujifunza kutoka kwa yale niliyoyaona: Kulala kidogo, kusinzia kidogo, kukunja mikono kidogo kupumzika - na umaskini utakujia kama jambazi na uhaba kama mtu mwenye silaha. ”

Hii ni picha ya bustani ambayo haijatunzwa na haileti raha na furaha ambayo mara moja ilifanya. Hakuna mtu aliyefanya chochote kuidhuru; walikuwa na shughuli nyingi sana za kufanya mambo mengine na wakapuza. Mmiliki alikuwa mvivu na akaacha kufanya kazi ndani yake. Matatizo mengi ya ndoa zetu si kwa sababu ya dhambi kubwa au tatizo kubwa; wanakuja kwa sababu tunashughulika sana kufanya mambo mengine ili kuipa ndoa yetu wakati na utunzaji unaohitaji. Kama bustani hii, ikiwa tutaiacha iende kwa muda wa kutosha kila kitu kitaharibiwa. Haifanyiki wote mara moja lakini polepole. Kidogo baada ya muda huumiza na kupuuza kuchukua chombo chake na mume na mke hawako karibu tena kwa kila mmoja.

Wakati mwingine ni vigumu kupata pamoja. Funzo la methali hiyo ni kwamba kupuuza jambo linalohitaji kutunzwa huruhusu kuvunjika.

Haya yote yangeweza kuepukwa ikiwa mwenye shamba angeiangalia kwa ukaribu bustani yake na kuipa wakati na uangalifu unaohitaji. Basi angekuwa na kitu ambacho bado kilimletea furaha na raha. Wenzi wa ndoa wanahitaji kujitahidi kuwa wenzi wa ndoa wazuri, kusameheana, kupendana na kutumikiana, kutumia wakati pamoja na kuhakikisha urafiki wao unakua. Tafuta dalili za mapema za shida au shida katika ndoa yako na fanya kile kinachohitajika kurekebisha. Usiruhusu ndoa yako iwe mbaya sana hivi kwamba, kama bustani hii, haiwezi kurejeshwa.

Ili bustani kukua mimea inahitaji kumwagilia na kulishwa. Ndoa yako inahitaji kunyweshwa maji na kulishwa pia. Mume na mke wanaweza kufanya hivyo kwa kushukuru, kuomba msamaha mara tu wanapoumizana, kupongezana na kutiana moyo, kufanya mambo ya fadhili ili kusaidiana bila kuombwa, kutumia wakati pamoja, kuonyeshana upendo kwa njia ambayo kila mmoja anafanya. wa maana zaidi kwa mwenzi wako na kuombeana na kuombeana.

Bustani iliyoonyeshwa katika Mithali 24 ilizidiwa na magugu. Haihitaji kazi yoyote kukuza magugu; kinachohitajika ni kupuuza: kuwaacha waende na sio kuwaondoa. Wanaanza bila kuonekana, chini ya ardhi, kisha wanapanua na kuchukua. Tazama machungu ya ghaibu yaliyofichika ndani yako au mwenzi

wako. Ikiwa hawatasamehewa na kuondolewa watakua na uchungu mkali na kuua chochote kizuri katika ndoa. Wakati magugu haya yanaporuhusiwa kukua huwa na mizizi yenye kina kirefu, yenye nguvu na ni vigumu sana kuiondoa. Watasonga upendo wote nje ya bustani yako ya ndoa. Kuta za bustani hii, badala ya kuilinda, zilibomolewa. Mbegu za mimea au wanyama wowote wanaweza kuingia. Unahitaji kuta imara kuzunguka ndoa yako ili kuilinda, na lazima uziweke katika hali nzuri. Kuta ni viwango ulivyojiwekea ili kujiepusha na majaribu, kuwazuia wengine wasikupotezee muda wako, kuhakikisha unakuwa na faragha yako na watoto wako, kukuhakikishia kuchukua likizo na kutofanya kazi siku saba kwa wiki na kuweza. kuzingatia kukidhi mahitaji ya kila mmoja. Ikiwa una kuta zenye nguvu, zuia magugu nje, na maji na kulisha ndoa yako na usiipuuzwa utakuwa na matunda mengi ambayo yataleta furaha na furaha nyingi maishani. Je, ndoa yako ni kama bustani ambayo ni baraka kwako, au imeachwa iharibiwe? Ikiwa imepuuzwa unahitaji kufanya kazi kwa bidii ili kuifanya iwe vile inavyopaswa kuwa. Haitakuwa rahisi lakini inaweza kufanywa. Ni bora si kuruhusu bustani kupata njia hiyo kwa kuanzia.

C. HAWAKUPUUA WATOTO WAO

Hatujui kama Akila na Prisila walikuwa na watoto. Ikiwa walifanya hivyo, Biblia haisemi lolote kuwahusu wakiwa wazazi. Lakini tunaweza kudhani walifanya kwa vile watu wengi walikuwa na watoto siku hizo. Kwa kuwa walijua jinsi ya kuwa na ndoa nzuri kwa miaka yote ya huduma yao na Mungu akaibariki, tunaweza kudhani walikuwa wazazi wazuri pia. Tutazungumza zaidi kuhusu kulea watoto katika sura inayofuata, lakini katika sura hii tunaweza kutaja kanuni chache za kulea watoto katika nyumba ya mchungaji. Mara nyingi watoto wa wachungaji wana sifa mbaya. Wanakua na kuwa waasi na hawamfuati Mungu. Wanapoulizwa kwa nini, kwa kawaida watasema kwamba baba yao alitumia wakati mwingi na kanisa hakuwa na wakati wa kutosha kwao. Walikuwa na wivu kwa Mungu na kanisa na kuwachukia kwa kuwachukua baba yao kutoka kwao. Wengine nyakati fulani husema kwamba baba yao alikuwa mwenye fadhili na subira kwa watu wa kanisa, lakini alipokuwa nyumbani mara nyingi alikuwa na hasira na kukosa subira. Iwapo imani yake ilimfanya kuwa mnafiki, hawakutaka kujihusisha nayo. Hiyo ni sifa ya kusikitisha sana kwa wachungaji!

WATOTO HUJA MBELE YA KANISA Ni mwenzi wa ndoa tu wa mtu anayepaswa kuja mbele ya watoto, hata kanisa au wazazi wako mwenyewe. Watoto katika nyumba za wachungaji wanahitaji upendo na usaidizi wa ziada, kwa kuwa wachungaji na wake zao mara nyingi wanashughulika na kazi ya kanisa. Utawafundisha zaidi ya vile unavyomfundisha mtu yeyote kanisani, kwa hiyo uwe mfano mzuri wa jinsi Mungu alivyo kwao. Ukifanya hivyo, watakupenda na kutii wewe na kwa Mungu maisha yao yote!

WALINDE WATOTO WAKO Wakati fulani watu katika kanisa wanaweza kuwa wakatili kwa familia ya mchungaji au watoto. Wanaweza kusema au kufanya mambo yanayowaumiza. Lazima uwalinde kutokana na hilo. Hakikisha huna matarajio makubwa sana kwao. Wachungaji wengine wanataka watoto wao wawe wakamilifu ili watu wa kanisa wavutiwe nao kama wazazi. Wacha watoto wako wawe watoto. Usitarajie wafanye tofauti na watoto wengine ili kuwavutia wengine.

Usiwe na kiwango tofauti kwa watoto wako kuliko ulicho nacho kwa watoto wengine kanisani. Wape faragha ili watu wasijue kila kitu kuwahusu. Wanahitaji na wanastahili faragha kama wewe. Watu hawahitaji kujua kila kitu wanachofanya na wala watu hawahitaji kujua kila kitu unachofanya.

WAPE MOYO WATUMIKIE Kuwa mtoto katika familia ya mchungaji ni baraka ya pekee sana kwa mtoto anaweza kujifunza kuhusu Mungu na jinsi ya kumtumikia kwa njia ya pekee sana. Wape nafasi za kufanya mambo ya kutumia maslahi yao na karama za kiroho ili waweze kuhudumu. Hakikisha wanafanya hivyo kwa upendo, si kwa sababu tu wanapaswa kufanya. Waache wachague wanachotaka kufanya na kufanya mambo wanayofurahia. Usiwape tu kazi ambayo wengine hawataki kufanya. Wafundishe kutumikia kwa mfano wako.

WAOMBEE WATOTO WAKO Wachungaji na wake wanapaswa kuwaombea watoto wao kila siku. Shetani angefanya yote awezayo ili kuwageuza waache imani. Atajaribu kuzitumia ili kukatisha tamaa na kuvuruga mchungaji na mke wake pia. Ombea maisha yao ya baadaye, mtu watakayefunga naye ndoa, na mapenzi ya Mungu yafanyike katika maeneo yote ya maisha yao. Maombi yana nguvu sana, kwa hiyo yafanye kuwa sehemu muhimu ya familia yako (Yakobo 5:16).

Tunaweza kuona kutokana na mfano wa Akila na Prisila kwamba Mungu anataka wachungaji na wake zao washirikiane wakiwa timu, waweke ndoa yao mbele ya huduma yao, na wasiwapuuze watoto wao. Tutazungumza zaidi kuhusu kulea watoto katika sura inayofuata.

KUTOKA KWA MKE WANGU

Yesu akajibu, “Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa nguvu zako zote, na kwa akili zako zote; na jirani yako kama nafsi yako” (Luka 10:27).

Yesu anataka tumpende Yeye kabisa na kumtumikia. Anaendelea kusema tunapaswa kuwapenda jirani zetu kama nafsi zetu. Tunapaswa kujipenda na kujijali wenyewe. Wake na mama mara nyingi hutumikia kila mtu na hupuuza kujitunza wenyewe. Hapa Yesu ANADHANI utautunza mwili wako, akili na roho yako. Tunapofanya hivyo, tunakuwa na nguvu za kimwili na ujasiri wa kihisia-moyo na hekima ya kiroho ya kusaidia familia zetu na wengine. Omba na uctose Biblia yako. Hii inalisha roho yako.

Wake za wachungaji hasa wanapaswa kuwa waangalifu kuuliza Mungu ni nani anataka umsaidie na kumtumikia katika kanisa lako. Watu wengine wana mahitaji mengi na watahitaji msaada wako kila wakati na hautakuwa na wakati wowote wa kuwajali wengine. Jaribu kusawazisha hili. Wafundishe wanawake wengine jinsi ya kusaidia watu wenye uhitaji zaidi ambayo yanahitaji muda mwingi na umakini

IV. WATOTO

Wazo Muhimu: Mungu anatarajia wazazi waandae watoto wao mazoezi ya kimungu.

Mume lazima amtangulize mke wake kwa chochote maishani isipokuwa Mungu, na mke lazima afanye vivyo hivyo na mumewe. Kisha kuja watoto wao kwa umuhimu. Mungu anatazamia wale ambao ni wazazi waandae watoto wao mazoezi ya kimungu. Wazazi hawapaswi kupuuza watoto wao kwa huduma yao, au kwa kitu kingine chochote. Mungu anasema mchungaji lazima awe mume na baba mcha Mungu, au asiwe mchungaji (1 Timotheo 3:4-5; Tito 1:6). Utaathiri maisha ya watoto wako kuliko mtu mwingine yeyote. Wao ni wanafunzi wako bora. Mafunzo utakayowapa yatawaunda maisha yao yote. Mahitaji yao ya upendo na uangalifu wa baba lazima yatimizwe na baba yao. Jinsi baba yao wa kidunia anawatendea ndivyo wanavyomwona Baba yao wa mbinguni, Mungu. Watoto ni kama udongo laini ambao unatengeneza na kufinyanga kuwa picha yoyote unayochagua. Je! unataka wafikirie kuwa si muhimu, kwamba una mambo mengine ambayo ni muhimu zaidi? Kwamba wanakusumbua? Wakipata ujumbe huo kutoka kwako, watahisi hivyo pia kumhusu Mungu. Unatengeneza picha ya jinsi Mungu alivyo katika maisha yao kwa jinsi unavyowatendea. Mungu anatarajia utimize mahitaji ya watoto wako mara tu baada ya mke wako, haijalishi una majukumu mengi kiasi gani.

Kipaumbele kikuu cha Yesu alipokuwa duniani kilikuwa ‘familia’ Yake ya wanafunzi, si umati wala si programu na miradi mipya. Aliweka wafuasi wake wa karibu na mahitaji yao kwanza, mara nyingi akijiondoa kutoka kwa umati au kuwatuma wengine kukaa na wanafunzi Wake (Marko 6:31; Mathayo 14:13). Tunapaswa kufuata mtindo huu leo.

FAMILIA YANGU NDIYO KIPAUMBELE CHANGU CHA KWANZA KATIKA

HUDUMA: Ninapokumbuka maisha yangu nina mtazamo ambao wengi wenu ambao ni vijana hamna. Watoto wangu sita ni watu wazima, wanne kati yao wameolewa na wana familia zao wenyewe. Athari yangu kwa maisha yao imefanywa. Ninamshukuru Mungu kwamba alinitia hatiani mwanzoni mwa huduma ya umuhimu wa kuifanya familia yangu kuwa kusanyiko namba moja. Watu wamekuja na kuondoka katika kanisa langu, lakini familia yangu bado iko pamoja nami na itakuwa daima. Hakuna mtu ambaye nimekuwa na ushawishi

zaidi kwake au ambaye atakuwa na ushawishi zaidi kuliko watoto wangu na mke wangu.

Sasa kwa vile watoto wangu wamekua, mojawapo ya furaha yangu kuu maishani ni kuwatazama wakimtumikia Bwana na kumfuata. "Sina furaha iliyo kuu kuliko kusikia ya kwamba watoto wangu wanaenenda katika kweli" (3 Yohana 4). Kila mmoja wao amechagua kubaki mwaminifu kwa Mungu na kumtumikia kwa moyo wote. Ninafurahiya sana hilo, ingawa sichukui sifa kwa hilo. Hayo ni baina yao na Mungu. Yote ni neema yake. Ninaweza kupumzika katika uhakika wa kwamba, kadiri nilivyoweza wakati huo, nilijitahidi kadiri niwezavyo kuwapenda na kuwafundisha juu ya Mungu. Hakika sikuwa mkamilifu. Nilifurahia sana kutumia wakati pamoja nao na kuwalea kwa ajili ya Bwana. Mungu anapata sifa kwa jinsi walivyofanya, lakini nashukuru si lazima niishi kwa majuto mengi. Kama wanasema, hakuna mtu kwenye kitanda chao cha kifo anayetamani wangetumia muda mwingi kufanya kazi! Wanatamani wangeitumia na familia yao. Hakikisha familia yako ndiyo kipaumbele chako cha kwanza sasa na siku zote (1 Timotheo 3:4-5; Tito 1:6; Mithali 22:6)

A. MAFUNZO YA KUMCHA MUNGU NI NINI?

Mazoezi ya kimungu ni yale yanayowafundisha watoto kukua na kumfuata Mungu kwa sababu wanataka kuishi kwa ajili yake na kumtumikia (Waefeso 6:4). Ni kile ambacho Yoshua alijitolea mwenyewe na familia yake kufanya: "...lakini mimi na nyumba yangu tutamtumikia BWANA!" (Yoshua 24:15)

IBRAHIMU BABA MCHA MUNGU Tulimwona Ibrahimu hakuwa mume mwema, bali alikuwa baba mzuri. Mungu alisema Ibrahimu aliwafundisha watoto wake na familia yake yote kumfuata Mungu (Mwanzo 18:19).

YUSUFU BABA MCHA MUNGU Yusufu alikuwa mume mwema na baba mwema. Yesu hakuoa katika ujana Wake kama wavulana wengine wa Kiyahudi lakini alikaa akifanya kazi na baba yake kama seremala hadi alipokuwa na umri wa miaka thelathini (Luka 3:23). Kila siku walikuwa pamoja nyumbani na kazini, wakizungumza na kuwa marafiki wazuri. Yosefu alimuumba Yesu kuliko mtu yeyote, na alifanya kazi nzuri ajabu.

Yesu alijifunza kutoka kwa Yusufu kama tunavyojifunza kutoka kwa wazazi wetu (Waebrania 5:8). Ndiyo maana Mungu alimchagua Yusufu kuwa baba wa mwanawe. Yusufu alikuwa na wana wanne badala ya Yesu: Yakobo, Yusufu, Simoni na Yuda pamoja na baadhi ya binti (Mathayo 13:55-56; 12:46-48; Marko 3:31-33; Luka 8:19-20; Yohana 2: 12; Matendo 1:14). Yakobo na Yuda, watu wawili wakuu katika kanisa la kwanza, walilelewa na Yusufu (Wagalatia 1:18, Yuda 1). Kwa hakika, baada ya Yakobo, ndugu yake Yohana, kuuawa (Matendo 12:2), Yakobo, mwana wa Yusufu, akawa mmoja wa viongozi wa kanisa la kwanza la Yerusalemu (Wagalatia 1:19; 2:9, 12; Matendo 12). :17; 15:13; 21:18; 1 Wakorintho 15:7). Yakobo na Yuda kila mmoja aliandika vitabu vilivyo katika

Agano Jipya. Kitabu cha Yakobo kilikuwa kitabu cha kwanza cha Agano Jipya kuandikwa. Ili mtu aweze kulea wana wengi wazuri, wanaomcha Mungu, kutia ndani Yesu Mwenyewe, Yosefu lazima awe baba mzuri sana.

MAFUNZO YA KUMFUATA MUNGU Yesu alilelewa na Yusufu na Mariamu ili kumtii na kumtumikia Mungu kwa upendo. Luka 2:52 inasema Alikua kimwili (mwili wenye afya, nguvu), kiakili (katika ujuzi na hekima), kijamii (alijifunza kupatana na wengine) na kiroho (alikuza uhusiano wa kibinafsi wenye nguvu na Mungu). Tunapaswa kuwafundisha watoto wetu katika maeneo hayo pia. Tunapaswa kuanza mara tu mtoto anapozaliwa ili ikae nao maisha yake yote (Mithali 22:6). Mama na nyanyake Timotheo walimfundisha Timotheo Maandiko alipokuwa mtoto mchanga (2 Timotheo 3:14-15).

B. KWANINI KUWA NA MAFUNZO YA KUMCHA MUNGU

MUNGU ANAAGIZA HIVYO Kufundisha watoto wetu kumpenda na kumfuata Mungu tangu wakiwa wachanga ni agizo la Mungu kwetu, kile anachotarajia wazazi wafanye (Waefeso 6:4).

WATOTO WANAHITAJI Mungu aliumba kila mtoto kwa njia tofauti. Kila mmoja ni wa pekee kwa utu wake mwenyewe na karama na vipaji vya kiroho. Mungu anataka kila mtoto alelewe ili awe mwanamume au mwanamke ambaye Mungu alimuumba awe. Nyumba ya kimungu, yenye baba akionyesha upendo usio na masharti, wa dhabihu kwa mke wake na mke akionyesha uaminifu wa utii kwa mume wake, ni aina ya nyumba ambayo mtoto anahitaji ili waweze kuwa salama na kujifunza kumpenda na kumtumaini Mungu.

C. NAMNA YA KUWA NA MAFUNZO YA KUMCHA MUNGU

Mungu anampa baba wajibu wa kuhakikisha watoto wake wanalelewa katika njia ya kimungu (1 Timotheo 3:4, 12). Wanaume wengine wanadhani ni wajibu wa mke kulea watoto kwa sababu mwanamume ana shughuli nyingi za kufanya mambo anayofikiri ni muhimu zaidi. Wamekosea. Mungu anatarajia akina baba wasimamie malezi ya watoto wao. Akina mama wanaweza kufanya kazi nyingi, lakini baba anawajibika kwa Mungu kusaidia na kuisimamia (Waefeso 6:4; Wakolosai 3:21).

KWA KUONYESHA UPENDO USIO NA MASHARTI Kati ya sifa zote za Mungu, ni upendo Wake usio na masharti ambao una maana zaidi kwetu. Wake wanahitaji kupata upendo usio na masharti kutoka kwa waume zao (Waefeso 5:25), na watoto wanahitaji hilo kutoka kwa wazazi wao pia. Hivyo ndivyo watakavyojifunza kuhusu upendo usio na masharti wa Mungu kwao. Wazazi huwafundisha watoto wao kuhusu Mungu kwa jinsi wanavyotenda kwa sababu

wazazi ni 'mungu' kwa watoto wao – wao ndio wanaosimamia maisha yao na mtoto anamtegemea mzazi kabisa. Wanapokuwa wakubwa, watahamisha imani hiyo kwa Mungu, kwa hiyo lazima ikue imara kwa mtoto mdogo.

Hakikisha watoto wako wanajua wanapendwa kwa jinsi walivyo, sio tu kwa kile wanachofanya au kutofanya. Usiwafundishe kuwa unawapenda zaidi kwa kufanya mambo fulani na kidogo kwa kufanya mengine. Mungu daima anatupenda sawa. Tunapotenda dhambi, inatenganisha ushirika wetu naye lakini haipunguzi upendo wake kwetu. Watoto wetu wanapokosa kutii, inawazuia kuwa karibu nasi, lakini haibadilishi upendo wetu kwao. Hakikisha watoto wako wanajua unawapenda haijalishi wanafanya nini, kama unavyojua Mungu atakupenda hata ufanye nini.

DAUDI HAKUONYESHA UPENDO USIO NA MASHARTI Mfalme Daudi alikuwa mwanamume mzuri sana na aliyekuwa karibu sana na Mungu kiroho, lakini hakuwa baba mzuri. Hakuwahi kujifunza kutoka kwa baba yake. Baba yake hakumfanya ahisi kupendwa (1 Samweli 16:8-11) wala ndugu zake (1 Samweli 17:28-29). Alikuwa na wake wengi na hakuwa karibu na wanawe (2 Samweli 3:2-5). Wakati mwanawe, Amoni, alipombaka dada yake wa kambo Tamari, Daudi hakufanya lolote kuhusu hilo (2 Samweli 13:1-22). Kwa sababu Daudi hakufanya yale ambayo baba alipaswa kufanya, Absalomu, ndugu ya Tamari, alichukua mambo mikononi mwake na kumuua Amoni kisha akakimbia. Daudi alimkosa Absalomu lakini hakwenda kwake ili kumwonyesha upendo wake (2 Samweli 13:23-39). Hatimaye, Absalomu alikwenda kwa Daudi ili kupatana naye, lakini Daudi hakumpa upendo au urafiki na Absalomu alihisi mbaya zaidi (2 Samweli 14:23-33). Daudi alimbusu kama alivyotakiwa lakini hakumwambia kuwa amemsamehe au kumrejesha. Absalomu aliumizwa na kukataliwa na baba yake na kuanza uasi wa kumpindua baba yake. Aliuawa (2 Samweli 15:1 – 18:32), na Daudi alivunjika moyo (2 Samweli 18:33) na akatamani kufa badala ya Absalomu. Alionyesha upendo mkubwa kwa Absalomu baada ya kufa, lakini hakuonyesha upendo usio na masharti kwa Absalomu alipokuwa hai.

KWA KUJUA NAMNA YA KUONYESHA UPENDO Kuna njia tofauti za kuonyesha upendo kwa watoto, kama kuna njia tofauti za kuonyesha upendo kwa mke au mume. Wengine hupenda kusikia maneno ya fadhili, ya upendo au kupokea barua yenye pongezi iliyoandikwa. Wengine huhisi kupendwa mtu anapotumia wakati pamoja nao. Kwa wengine, kufanya kitu cha kujitolea kuwasaidia huwagusa sana. Wengine huhisi kupendwa sana wanapopewa zawadi, hata zawadi ndogo sana. Wengine wanahitaji kuguswa kimwili au kukumbatiwa ili kuhisi kupendwa. Kujua ni yupi anayesema upendo kwa watoto wako (au mwenzi wako) kunaweza kukusaidia kuwasiliana vizuri zaidi na upendo wako kwao.

KWA KUTAFAKARI TABIA YA MUNGU Tunawafundisha watoto wetu zaidi kwa kile tunachofanya kuliko kile tunachosema. Tunachosema na kile tunachofanya lazima vifanane. Tukisema jambo moja na kufanya jingine tunakuwa wanafiki, na Mungu anawachukia wanafiki (Mathayo 7:5; 23:13-40; 6:2-16; Luka 6:42). Tunawafundisha watoto kwa maneno yetu, basi tunapaswa pia kuonyesha jinsi ya kufanya mambo hayo kwa maisha yetu. Tunaweza kuwaambia kuhusu upendo wa Mungu usio na masharti, wa dhabihu, lakini mpaka waone jinsi waume na wake wanavyotendeanana na jinsi wazazi wanavyowatendea watoto wao, hawataelewa kabisa. Jiulize, “Mungu angenitendeaje katika hali hii?” Basi hivyo ndivyo unavyopaswa kuwatendea watoto wako.

KWA KUWAWEKA WAKFU KWA MUNGU Mara tu wanapozaliwa, baba anapaswa kusali pamoja na familia nzima na kumshukuru Mungu kwa ajili ya mtoto huyo mpya. Wanapaswa kusali wakimshukuru Mungu kwa ajili ya mtoto na kumwomba awasaidie kumlea kwa ajili yake. Wazazi wanapaswa kujiweka wakfu kwa Mungu kama tu wanavyomweka mtoto wakfu kwa Mungu.

KWA KUWATENDEA WANA NA BINTI SAWA Wote wana na binti wanahitaji upendo na mafunzo sawa. Hakuwezi kuwa na viwango tofauti. Biblia inawajumuisha wote wawili katika neno “watoto” na haisemi kamwe mtu atendewe tofauti. Ni sawa machoni pa Mungu (Wagalatia 3:28).

KWA KUTUMIA MUDA PAMOJA NAO Tumia wakati na kila mtoto kila siku, kuwasikiliza, kucheza naye, kuwaonyesha kuwa wao ni wa pekee na wanafaa wakati wako. Baba yetu wa mbinguni yuko sikuzote kwa ajili yetu, nasi tunapaswa kuwa tayari kwa ajili ya watoto wetu pia. Fanya nao mambo wanayopenda. Wapeleke wanakopenda kwenda. Unapoenda mahali fulani au kufanya mambo, fuatana nayo kila inapowezekana. Wakati huu maalum wa pekee na wewe ni muhimu sana na hufanya kumbukumbu nzuri kwa mzazi na mtoto. Waonyeshe wao ni wa maana zaidi kuliko kanisa unalolichunga (1 Timotheo 3:4-5; Tito 1:6). Ikiwa simu inalia unapozungumza au kufanya kitu nao, usijibu. Wape uangalifu wako kamili, kama vile Baba yako wa mbinguni anavyokusikiliza kikamili sikuzote.

KWA KUWA MARAFIKI NAO Watoto wangu ni marafiki zangu wa karibu karibu na mke wangu. Tulianza urafiki wakiwa wadogo. Kuaminiana, upendo na heshima inapaswa kuanza wakati watoto ni wadogo sana. Usifikirie watoto kama watu wa chini - wana mawazo na hisia kama watu wazima. Yesu hakuwafukuza watoto, kwa kweli alisema watu wazima wanapaswa kuwa kama watoto, sio kwamba watoto wanapaswa kuwa kama watu wazima (Mathayo 18: 3; 19: 13-14; 21: 16; Marko 10: 13-16). Anza kuendeleza urafiki na kila mtoto akiwa mdogo. Watakuletea furaha kuu na utakuwa baraka ya ajabu kwao.

KWA KUWAOMBEA Ombea kila mmoja wa watoto wako kwa jina kila siku. Ayubu aliomba kila siku kwa ajili ya watoto wake, hata walipokuwa watu wazima na kuishi peke yao (Ayubu 1:4-5). Aliomba Mungu awalinde (Ayubu 1:10-11). Shetani anajua ikiwa anaweza kuvunja familia na kudhibiti watoto, anaweza kuutawala ulimwengu. Watoto ambao angependa kushinda zaidi ya yote ni watoto wa wachungaji. Wazazi wote wawili wanapaswa kuomba, kibinafsi na pamoja, lakini ni jukumu la baba haswa. Waombee watoto wako jambo la kwanza asubuhi. Waombee na pamoja nao unapowalaza usiku. Waombee wao na pamoja nao kila inapotokea haja wakati wa mchana

KWA KUWASAIKIA KUELEWA HAJA YAO YA WOKOVU Kama watoto wako wamezaliwa katika familia yako kimwili, lazima wazaliwe katika familia ya Mungu kiroho (Yohana 1:12-13; 3:3). Hata kabla ya kuzaliwa, wazazi wanapaswa kuwaombea wokovu kila siku.

Anza kuomba nao hata kabla hawajaelewa maneno yako. Zungumza nao kuhusu Yesu na kuweka imani yao Kwake. Onyesha umuhimu wa kuishi kwa ajili ya Yesu kwa maisha yako mwenyewe. Zungumza kuhusu imani yako na kile ambacho Yesu anamaanisha kwako. Mbegu za imani unazopanda na kumwagilia wakati mchanga zitazaa matunda kwa maisha yao yote (Mithali 22:6).

KWA KUWAFUNDISHA BIBLIA Wafundishe watoto wako Biblia na uwasimulie hadithi za Biblia hata kabla hawajaelewa kila kitu unachosema. Ni lazima wajifunze mambo haya tangu utotoni (2 Timotheo 3:15). Kama vile mwili wa mtoto unavyohitaji lishe ya kimwili ili kuwa na afya njema na kukua, ndivyo roho yao inavyohitaji kujua Neno la Mungu ili kukua (1 Wakorintho 3:1-2; Yereimia 15:16).

Chukua muda wa kuomba na kusoma Biblia pamoja na watoto wako kila siku. Asubuhi wanapoamka kwanza au kabla ya kulala ni nyakati nzuri. Watie moyo wasome Biblia yao wanapokuwa na umri wa kutosha. Anza na Biblia rahisi ya watoto ili iwe rahisi kwao kusoma na kuelewa. Mungu anataka sisi sote tukariri neno lake ili tuwe nalo mioyoni mwetu (Zaburi 119:9-11). Yesu aliweza kuwa na ushindi dhidi ya Shetani kwa kunukuu mistari aliyokariri alipokuwa mtoto (Mathayo 4:1-11). Tumia kila nafasi uliyo nayo wakati wa mchana kuzungumza juu ya Biblia na jinsi inavyotumika kwa kile kinachotokea maishani (Kumbukumbu la Torati 6:6-7).

KWA KUWAFUNDISHA NAMNA YA KUOMBA Wafundishe watoto wako jinsi ya kuomba na waombe pamoja nawe. Kuzungumza na Mungu ni kama kuzungumza na rafiki. Omba kwa sauti ili watoto wako wakusikie na kujifunza kutokana na mfano wako. Wahimize kuchukua zamu ya kuomba kwa sauti pia. Mungu anapenda kusikia maombi ya watoto; kwa hakika, Anasema watu wazima

wanapaswa kuja Kwake kama watoto (Mathayo 18:3; 19:13-14; 21:16; Marko 10:13-16). Unapowafundisha kuomba, wafundishe kumsikiliza Mungu pia. Mawasiliano sio mazungumzo tu, bali pia kusikiliza. Kile Mungu anachosema kwetu ni muhimu zaidi kuliko kile tunachopaswa kumwambia Mungu. Wafundishe jinsi ya kusikiliza sauti ya Mungu.

KWA KUWAFUNDISHA KUISHI MAISHA MATAKATIFU KATIKA KUMTII MUNGU Kwa mafundisho yako na

mfano unawaonyesha umuhimu wa kutumia imani yao katika maisha ya kila siku (2 Wakorintho 5:7; Wagalatia 5:16). Wafundishe jinsi ya kuishi maisha matakatifu bila dhambi, kuungama dhambi zao mara moja (1 Yohana 1:9), kushinda majaribu na kukaa waaminifu wakati wa majaribu na magumu. Zungumza nao kuhusu mambo haya unapokabiliana nao ili waweze kujifunza kutokana na mfano wako pia (Kumbukumbu la Torati 6:6-7).

KWA KUWATIA MOYO Ikiwa wazazi wanatazamia mambo mengi kupita kiasi kutoka kwa watoto wao au kuwalazimisha sana watoto wao, wanaweza kuvunjika moyo kwa urahisi na kutotaka kufanya yale unayowafundisha (Waefeso 6:4; Wakolosai 3:21). Usiwe mkosoaji wao; usitumie kukataliwa au woga kuwafanya wafanye unachotaka. Mungu hafanyi lolote kati ya hayo na sisi, watoto Wake. Anatupenda hata iweje na anatutia moyo tufuate. Ni lazima tuwatendee watoto wetu vivyo hivyo.

KWA NIDHAMU YA MUNGU, INAYOENDELEA Wazazi wanatakiwa kuwatia adabu watoto wao kwa upendo wanapohitaji (Mithali 22:15; 23:13). Baba yetu wa mbinguni hutuadibu kwa upendo inapobidi (Waebrania 12:7-11). Kuwajali vya kutosha kuwasahihisha huonyesha upendo. Baba ana wajibu wa kusimamia nidhamu, lakini ni wajibu wa wazazi wote wawili kuitekeleza pamoja

Nidhamu lazima iwe thabiti; hakuna mzazi mmoja anayetarajia zaidi ya mwingine. Hilo linawachanganya sana watoto na ni ngumu kwao. Sheria sawa lazima zitumike kila siku kwa kila mtoto. Huwezi kuwaacha waachane na jambo siku moja na kisha kuwaadhibu kwa hilo siku inayofuata. Huwezi kumruhusu mtoto mmoja akaepuka jambo fulani kisha kumwadhibu mtoto mwingine kwa jambo hilo hilo. Nidhamu inaweza kutofautiana kulingana na umri, lakini haipaswi kuwa tofauti kwa sababu mtoto ni mvulana au msichana.

Nidhamu inapaswa kuwa sawa nyumbani au ukiwa mbali na nyumbani. Ikiwa sivyo, watoto wataona hivi karibuni na kujaribu kujiepusha na mambo wakati hawako nyumbani. Nidhamu haiwezi kutegemea hali ya mzazi - ikiwa ana furaha, amechoka, n.k. Ni lazima iwe thabiti kwa vile Mungu yuko pamoja nasi. Ikiwa sivyo, watoto wetu watakuwa na uchungu au kukata tamaa (Wakolosai 3:21). Watachukizwa na hawatajifunza kutoka kwayo (Waefeso 6:4).

Nidhamu haiwezi kufanywa kwa hasira. Mungu kamwe hatuadhibu kwa hasira (Warumi 8:1). Mzazi anapokasirika, nidhamu inakuwa adhabu. Badala ya kufikiria ni nini bora kumfundisha mtoto kutenda tofauti katika siku zijazo, mzazi mwenye hasira huondoa tu hasira yake kwa mtoto na kuwafanya wateseke kwa sababu wamemkasirisha mzazi. Mzazi hafanyi yaliyo bora kwa mtoto kwa njia hiyo. Hili pia linaweza kumkasirisha, kumvunja moyo au kumkasirisha mtoto, jambo ambalo Mungu anawaamuru waziwazi wazazi, na hasa akina baba, wasifanye (Wakolosai 3:21; Waefeso 6:4). Ikiwa wazazi hawaelewani, au hawaelewani na Mungu, nyakati fulani huwahangaikia watoto wao. Hiyo ni dhambi pia.

Wakati wa kuadhibu, hakikisha kwamba matokeo yanapatana na yale ambayo mtoto amefanya (au kutofanya). Ikiwa atafanya kosa la kitoto, lisilokomaa, nidhamu haipaswi kuwa kali sana kana kwamba alichagua kuasi kwa makusudi na kwa kujua.

Watoto wanapokuwa wachanga sana, kuchapa kunaweza kuwa nidhamu nzuri kwa mtoto (Mithali 13:24; 29:15). Hata hivyo, wanapozeeka, ni afadhali kutumia matokeo ya asili, kama vile Mungu anavyotufanyia. Ukivunja sheria za serikali, kuna faini za kulipa. Hujali afya yako, unaugua. Usipolipa bili zako, utapoteza mali yako. Hivyo ndivyo Mungu anavyoamuru ulimwengu. Fanya vivyo hivyo na mtoto wako. Ikiwa hawawezi kupatana na wengine lazima wakae peke yao. Ikiwa hawatasaidia kufanya kazi, hawapati chakula (2 Wathesalonike 3:10; 1 Timotheo 5:8). Katika shule yetu ya nyumbani ilikuwa 'kazi' ya mtoto wetu na ikiwa wangeahirisha kuifanya tungewaambia kwamba ilipaswa kufanywa kabla ya kula. Wakivunja au kupoteza kitu kwa sababu ya uasi wa kukusudia, jambo ambalo halikuwa bahati mbaya, lazima watengeneze au wanunue kingine. Ikiwa hawana pesa wanaweza kufanya kazi ya ziada nyumbani ili kupata pesa.

Mwombe Mungu akupe hekima juu ya mambo haya. Kamwe usitumie kukaripia, kukaripia, kunyima upendo au hasira kuadibu. Mungu kamwe haitumii nasi.

Hakikisha unawajulisha kuwa wamesamehewa na kurejeshwa baada ya nidhamu kukamilika. Zungumza juu yake, omba nao, wakumbatie na hakikisha wanajua unawapenda bila masharti hata wafanye nini.

MIFANO YA BIBLIA YA NIDHAMU MBOVU Biblia ina mifano mingi ya wazazi ambao hawakuwatia watoto wao nidhamu ifaayo na matatizo ambayo iliwaitea wao na watoto.

Wazazi wa Samsoni hawakupaswa kamwe kumruhusu kujihusisha na wanawake wasiomwogopa Mungu, lakini walifanya hivyo. Hata walimletea mke ambaye hakuwa mwamini kwa sababu alisisitiza jambo hilo (Waamuzi 14:1-4). Hii ilianza njia iliyopelekea kifo chake. Eli alikuwa kuhani mzuri wa kumcha Mungu, lakini wanawe walipofanya dhambi hakuwazuia. Alizungumza nao tu kuhusu dhambi yao lakini hakuwafanya waache; badala yake aliwaacha waendeleo kuhudumu

katika Hema. Matokeo yake, yeye na wao walikufa, na Mungu akaondoa ukuhani mkuu kutoka kwa familia yake (1 Samweli 2:22-25). Kwa wazi Loti hakuwalea binti zake ipasavyo, kwa maana walimlevya na kupata mimba naye (Mwanzo 19:30-38).

HITIMISHO

Watoto wetu ni wa Mungu. Anatuazima tu kwa miaka michache ili tuweze kufurahia na kumlea kwa ajili Yake. Wazazi ni walezi wa watoto tu kwa ajili ya Mungu. Jitoe kuwalea kwa ajili ya Mungu. Uwe kama Yoshua: "...lakini mimi na nyumba yangu tutamtumikia BWANA!" (Yoshua 24:15).

Zaburi 127:1-5 inasema "BWANA asipoienga nyumba, Waijengao wafanya kazi bure. ... 3. Wana ni urithi utokao kwa BWANA, wana thawabu kutoka kwake. 4. Kama mishale mikononi mwa shujaa, ndivyo walivyo wana waliozaliwa ujana wa mtu. Heri mtu yule ambaye podo lake limejaa watu hao. Hawataaibika watakaposhindana na adui zao langoni." Mungu lazima awe katikati ya ndoa na familia yetu ili ifanye kazi jinsi anavyohitaji. Anasema watoto ni kama mishale. Zinapoundwa kwa usahihi zinaweza kutumwa kukamilisha chochote kinachohitajika kwao. Wazazi wanapaswa kuwalea watoto wetu ili wamfuate Bwana na kufanya mapenzi yake maishani, waende pale anapowatuma na kuhudumu jinsi anavyowaongoza. Wazazi wanapowalea watoto wao ili wawe Wakristo wakomavu wanaoishi kwa ajili Yake, watakuwa baraka kwa wazazi wao na Wakristo wengine ambao maisha yao yanaathiriwa.

Tukijitahidi kufanya mambo haya tutasikia, "Vema, mtumishi mwema na mwaminifu!" (Mathayo 25:21).

KUTOKA KWA MKE WANGU

Usiogope kumjulisha mumeo kwa heshima kuwa wewe na familia yako mnamhitaji nyumbani. Uwe mwenye kubadilika-badilika na mwenye kuelewa ikiwa ana shughuli nyingi lakini umtie moyo atenge wakati kila siku anakuhudumia wewe na familia yako .Anaweza kufanya hivyo kwa kuzungumza na kutumia wakati pamoja na watoto na kujifunza mahangaiko yao na kusali pamoja na familia nzima. . Kisha mwambie amekubariki na unajivunia yeye. Hii inamtia moyo kufanya hivyo tena.

HITIMISHO KWA KITABU.

Ninashukuru kwa fursa na bahati nzuri ya kuandika kitabu hiki. Imekuwa pendeleo na heshima kushiriki baadhi ya yale ambayo Mungu amekuwa akinifundisha kuhusu ndoa na familia.

Ningependa kusikia kutoka kwako ikiwa una mapendekezo yoyote ya kuboresha kitabu hiki, masomo ambayo umejifunza kuhusu ndoa, maswali kwa ajili yangu au maombi ya maombi. Naweza kufikiwa kwa jerry@ChristianTrainingOrganization.org

Asanteni na Mungu awabariki mnapomtumikia kupitia ndoa na familia zenu. Nisipokutana nawe katika maisha haya nitakuona mbinguni na kwa pamoja tunaweza kushiriki kuhusu rehema za Mungu katika maisha yetu.

Jerry Schmoyer

MWISHO WA MASWALI YA TAFAKARI YA KITABU

Ili kukusaidia kupata zaidi kutoka kwa kitabu hiki, fikiria kuhusu maswali yafuatayo na jinsi ungejibu. Unaweza kuandika majibu yako ikiwa unataka, au tu kuyatafakari. Majibu hayakubaliwi; ni kwa faida yako.

Je, mke wako na watoto wako wangesema wao ni wa maana zaidi kwako kuliko huduma yako? Je, mwenzi wako angesema una uwezo gani kama mume/mke?

Je, mwenzi wako anaweza kusema udhaifu wako kama mume/mke ni upi? Unaweza kufanya nini ili kuboresha udhaifu wako?

Umejifunza nini katika sura hii ili kukusaidia kuwa mume au mke bora?

Mhubiri 4:12 Ingawa mtu mmoja aweza kushindwa, wawili wanaweza kujitetea. Kamba yenye nyuzi tatu haikatiki haraka.

Mume + Mke + Mungu